I
63142

63142

W. SHAKESPEARE

Visul unei nopți de vară

In romîneşte de

G. Topîrceanu

„VIAȚA ROMÂNEASCĂ"

247421-42

Prețul 7 lei

W. SHAKESPEARE

Visul unei nopți de vară

In romîneşte de

G. TOPÎRCEANU

BIBLIOTECA
ACADEMIEI
ROMÂNE

I A Ş I
EDITURA „VIAŢA ROMÎNEASCĂ“ S. A.
1921

D. 549

PERSOANELE:

Theseu, ducele Atenei.
Egeu, tatăl Hermiei
Lysander, *Demetrius* } îndrăgostiți de Hermia.
Philostrat, maestru de ceremonii la curtea lui Theseu.
Quince.
Snug, tîmplar.
Bottom, țesător.
Starveling, croitor.
Flute, cîrpaciu de foale.
Snout, căldărar.
Hippolyta, regina Amazoanelor.
Hermia, fiica lui Egeu, îndrăgostită de Lysander.
Helena, îndrăgostită de Demetrius.
Titania, Crăiasa Zînelor.
Oberon, Craiul Zînelor.
Puck, duh mic și sburdalnic,
Floarea-mazării, *Funigel*, *Bob-de-muștar*, *Molie* } elfi.
Pyram, *Thisbeea*, *Zidul*, *Luna*, *Leul* } personagiile Intermezzului.
Alte *zîne* din alaiul lui Oberon și al Titaniei.
Suita lui Theseu și a Hippolytei.

Actul I

BIBLIOTECA
ACADEMIEI
ROMÂNĂ

ACTUL I

In Atena. O sală în palatul Ducelui.

SCENA 1

Hippolyta, Philostrat, Theseu şi *suita lui.*

Theseu. — Ceasul nunţii noastre s'apropie, frumoasă Hippolyta. Patru zile fericite vor aduce o lună nouă pe cer, — dar cît de încet descreşte luna asta veche şi-mi tot amînă dorinţele, ca o mătuşă bătrînă care nu mai vrea să moară, zăbovind necontenit moştenirea nepoţilor.

Hippolyta. — In curînd aceste patru zile se vor fi topit în noapte. Patru nopţi îşi vor fi distrămat în visuri timpul în urma lor. Şi atunci luna, ca un arc de argint zugrăvit de curînd pe cer, va contempla noaptea serbărilor noastre de nuntă.

Theseu. — Du-te Philostrat, du-te şi adună tineretul atenian pentru jocuri şi petreceri. Trezeşte duhul sglobiu al veseliei, iar tristeţa trimite-o la înmormîntări: acest palid oaspe n'are ce căuta printre noi! *(Philostrat ese).* Cu spada te-am peţit, Hippolyta, şi iubirea ţi-am cucerit-o ca duşman. Dar la nunta mea vreau jocuri, alaiuri şi veselie!

SCENA II

(Intră Egeu, Hermia Lysander și Demetrius)

Egeu. — Slavă lui Theseu, ducele nostru!

Theseu. — Mulțumesc, iubite Egeu! Ce veste mi-aduci?

Egeu. — Viu să mă plîng, stăpîne, mîhnit peste măsură, de fiica-mea Hermia. Demetrius, apropie-te. — Iată, nobile duce, pe omul ăsta i l-am ales eu ca mire. — Apropie-te Lisander! — Și omul ăsta, milostive duce a vrăjit inima fetei mele... Da, Lysander, i-ai făcut cîntece și i-ai dat daruri, și noaptea pe lună ai venit subt fereastra ei să-i îngîni cu glas amăgitor înșelătoare stihuri de iubire... Te-ai întipărit în sufletul ei și, precum un hoț fură tiparul unei chei în ceară, așa i-ai furat tu această întipărire: Ai momit-o cu laude bine aduse, cu inele, cu buchete, cu brățări din părul ei și cu fel de fel de nimicuri primejdioase care 'ntorc capul fetelor naive... Ca un scamator ai furat inima fetei mele, și din ascultătoare cum era, mi-ai făcut-o rea și încăpățînată... De aceia eu, prea mărite duce, — dacă nu vrea să declare chiar aici în fața Înălțimii tale că va lua pe Demetrius de bărbat, — reclam asupra ei dreptul pe care mi-l dă legea Atenei să dispun de fiica mea cum voiu crede de cuviință.

Theseu. — Ei, ce răspunzi, frumoasă fată? Tatăl tău e ca un zeu față de tine; el ți-a dat farmecul și frumusețea. În mîna lui tu nu ești decît un chip de ceară plăzmuit de el, și pe care el are dreptul să-l sdrobească, dacă vrea... Demetrius e un tînăr vrednic de tine...

Hermia. — Și Lysander de asemenea.

Theseu. — Nu zic nu! Dar dacă n'are învoirea tatălui tău...

Hermia. — Aș vrea ca tata să poată vedea și cu ochii mei...

Theseu. — Mai de grabă ochii tăi ar trebui să vadă cu înțelepciunea lui.

Hermia. — Cer iertare, slăvite duce. Nu știu ce putere îmi dă curaj să-mi spun pe față gîndurile înaintea Măriei-tale, și nu-mi dau sama cît ies din marginile cuviinței... Dar aș vrea să știu: ce pedepse mă pot aștepta dacă nu voiu lua pe acela pe care nu-l iubesc?

Theseu. — Moartea sau castitatea veșnică. Vei fi omorîtă sau te vei lipsi de orice plăcere trupească. Deaceia, frumoasă Hermia, întreabă-ți bine pornirile pe care-acum de-abia le simți... Intreabă-ți sîngele tînăr și dă-ți sama dacă vei putea să-ți închizi pentru totdeauna tinerețea în umbra unei mănăstiri și toată viața să slăvești în imnuri reci luna stearpă și înghețată... De trei ori fericite cele ce-și stăpînesc poftele ca să sporească șiragul fecioarelor neprihănite! Dar mai fericită-i floarea care nu și-a risipit zădarnic parfumul pe vînturi, decît aceia care crește, trăește și moare într'o fericire singuratică, ofilindu-se pe tulpina-i virginală.

Hermia. — Așa mă voiu ofili și voiu muri mai bine, decît să dau vre-un drept asupra trupului meu de fecioară acestui om, împotriva căruia toată ființa mea se răsvrătește.

Theseu, — Ai încă timp să te mai gîndești. Dar în ziua cînd va răsări Craiu-Nou, — zi hotărîtă de mine și de aleasa mea pentru nunta noastră, — gătește-te să mori sau să iei pe Demetrius, — sau însfîrșit, să faci legămînt pentru

totdeauna pe altarul Dianei că vei rămîne pururea castă, renunţînd la dragoste şi la căsătorie.

Demetrius. — Haide, dulce Hermia, nu fii neînduplecată! Şi tu, Lysander, în faţa drepturilor mele reale, renunţă la pretenţiile tale închipuite!

Lysander. — Tu Demetrius, eşti iubit de tatăl Hermiei... De ce nu te 'nsori cu el şi să-mi laşi mie pe Hermia?

Egeu. — Batjocoritorule! Da, îl iubesc pe Demetrius şi-i dau tot ce e al meu. Hermia e a mea, prin urmare tot lui i-o dau.

Lysander. — Stăpîne! Sînt de neam bun şi sînt bogat ca şi el, — ba în iubire sînt şi mai bogat. În toate sînt egal cu el, pot zice chiar mai presus de el... Şi, — ceiace face mai mult decît toate nimicurile acestea, — frumoasa Hermia pe mine mă iubeşte. Dece dar să nu-mi apăr dreptul?... Şi apoi, — dece n'aş spune? — Demetrius a amăgit pe frumoasa fată a lui Nedăr, pe Helena. Şi ea, biata fată, îl iubeşte acum, îl iubeşte pănă la idolatrie pe omul ăsta crud şi nestatornic.

Theseu, — Uite... am mai auzit eu despre asta... Şi tocmai mă gîndisem să-i vorbesc lui Demetrius; dar împovărat de alte trebi mai însemnate, am uitat cu totul... Veniţi acum după mine, tu Demetrius şi tu Egeu: am să vă spun cîteceva amîndurora... Cît despre tine, frumoasă fată, caută să-ţi potriveşti capriciile după voinţa tatălui tău,— căci altfel legea Atenei, pe care nu voiu cerca s'o îndulcesc de loc, te condamnă să intri sau într'o mănăstire, sau într'un mormînt... Şi-acum, să mergem, Hippolyta mea! Haide, Egeu şi tu, Demetrius, veniţi cu mine. Am nevoe de voi a-

cum, cu serbările — și vreau să vă mai spun ceva, care vă privește de-aproape.

Egeu, — Cu supunere și cu bucurie te vom urma, stăpîne!

(Ies: Theseu, Hippolyta, Demetrius, Egeu și suita).

SCENA III

Lysander. — Ce e, iubita mea? Dece ți-au pălit astfel trandafirii obrajilor?

Hermia. — Poate fiindcă le lipsește ploaia pe care cu ușurință le-ar da-o acum ochii mei înouraţi.

Lysander. — Vai, — din tot ce-am citit, din tot ce-am auzit, știu că niciodată adevărata iubire n'a avut un curs liniștit: ba o deosebire de naștere...

Hermia. — O, nepotrivire dureroasă! cînd dragul tău e mai prejos de tine!...

Lysander. —...ba o diferență de vîrstă...

Hermia. — O, nenorocire! cînd bătrînețe se împreună cu ceiace e tînăr!

Lysander. — ... ba părinții nu se învoesc...

Hermia. — O, chin infernal! — să'ți alegi dragostea prin ochii altuia!

Lysander. — Și chiar cînd s'a 'ntîmplat să se unească cei ce se iubesc, atunci războiul, boala sau moartea le-au dat asalt, făcînd din amorul lor ceva fugar ca sunetul, trecător ca umbra, efemer ca visul și repede ca fulgerul, care-abia apucă să lumineze cerul, și cînd ai zis: iată-l! întunecimile l'au și înghițit... Astfel piere tot ce e strălucitor...

Hermia. — Dacă cei ce se iubesc au fost totdeauna nenorociți, dacă așa e voia sorții, — a-

tunci să primim cu resemnare, Lysander, toate aceste grele încercări care vin odată cu amorul, ca şi gîndurile, visele, jurămintele şi lacrămile, — trist alai al închipuirii pasionate.

Lysander. — Ai dreptate, Hermia... Acum ascultă-mă: am o rudă bogată şi fără copii. Stă numai la şapte leghe de Atena şi mă iubeşte ca pe copilul ei. Acolo, dragă Hermia, ne vom cununa fără ca cruda lege a Atenei să ne poată urmări. Dacă mă iubeşti, pleacă pe furiş mînesară din casa tatălui tău; eu o să te aştept în crîng, chiar în locul unde te-am întîlnit atunci cînd ai venit cu Helena să serbaţi o dimineaţă frumoasă de întăiu Maiu.

Hermia. — Iubitul meu Lysander! Jur pe arcul atot puternic al lui Cupidon, pe cea mai ageră dintre săgeţile lui cu vîrf aurit, jur pe cea mai nevinovată porumbiţă a Afroditei, pe zîna care leagă inimile şi ocroteşte amorul, pe focul care-o mistuia pe Didona cînd s'a văzut părăsită de vicleanul Troian, pe toate jurămintele pe care bărbaţii le calcă mai des de cum le rostesc femeile: jur că mîne la miezul nopţii voiu fi acolo unde zici tu.

Lysander. — Să te ţii de cuvînt, iubita mea... Uite, vine Helena. *(Intră Helena).*

SCENA IV

Hermia. — Bine-ai venit, frumoasă Helena.

Helena. — Mi-ai zis „frumoasă"? O, nu-mi mai zice aşa! Pentru Demetrius *tu* eşti cea frumoasă, fericito. Pentru el ochii tăi sînt limpezi ca luceferii Nordului şi cuvintele tale — armonioase ca trilul ciocîrliei pe care-l ascultă păstorul

cînd dau mugurii trandafirilor de cîmp şi ogorul e verde... Dacă o boală se molipseşte... dece oare nu se molipseşte şi frumuseţea? Acum la plecare, ţi-aş lua-o pe-a ta, frumoasă Hermia. Ţi-aş lua văpaia ochilor, urechea mea ţi-ar prinde mlădierea glasului şi limba mea şi-ar însuşi armonia cuvintelor tale... O, dacă lumea întreagă ar fi a mea, ţi-aş da-o toată ţie, — fără Demetrius, — de-aş putea să mă schimb cu tine... Spune-mi, învaţă-mă şi pe mine, — cum îl priveşti cu ochii... prin ce taină stăpîneşti inima lui?

Hermia.— Il privesc cu sprîncenile încruntate, şi el totuşi mă iubeşte.

Helena.— O, dacă zîmbetele mele ar avea taina privirilor tale mînioase!

Hermia.— Eu îi spun vorbe urîte şi el mă îmbie cu dragostea.

Helena,— O, de-ar putea rugăminţile mele să-i trezească o astfel de iubire!

Hermia,— Cu cît îi arăt mai multă nepăsare, cu atita mă iubeşte mai mult.

Helena.— Cu cît îi arăt mai multă iubire, cu atîta mă dispreţueşte mai tare!

Hermia.— E vina mea, Heleno?

Helena.— E vina frumuseţii tale... O, cum aşi vrea să am aceiaşi vină!

Hermia.— Ascultă, Helena. Fii veselă, — iubitul tău Demetrius n'o să mă mai vadă niciodată: voi fugi cu Lysander, vom părăsi Atena... Vezi, înainte de a cunoaşte pe iubitul meu, Atena îmi părea un paradis. Acum paradisul acesta îmi pare un infern.

Lysander.— Da, Helena, aşa e planul nostru. Mîne noapte, cînd luna argintie oglindindu-se'n ape va împodobi cu diamante covoarele de iarbă,

— la ceasul care ocroteşte fuga îndrăgostiţilor, vom eşi în taină pe porţile Atenei...

Hermia.— Şi'n luminişul dumbrăvii, unde adesea am stat de vorbă amîndouă pe-un strat de gingaşe crăiţe şi ne-am descărcat inimile de dulcea lor povară, acolo mă va găsi Lysander... Şi fără să mai privim îndărăt, vom căuta aiurea alţi prieteni noi şi alţi tovarăşi... Adio, tu draga mea prietenă de jocuri! Rămîi cu bine şi cerul să-ţi ajute să iei pe Demetrius al tău. Lysander, nu uita! Şi-acum... trebue să ne lipsim şi unul şi-altul ochii de vederea care îi-e dragă, pănă mîne-noapte.

Lysander.— Imi voiu ţinea cuvîntul, iubită Hermie. (*Hermia iese*) Adio, Helena, — şi cerul să-ţi dea pe Demetrius al tău!

(Lysander iese prin dreapta)

SCENA V

Helena, (singură). — Sînt aşa dar şi oameni fericiţi pe lume... In Atena eu sînt socotită tot aşa de frumoasă ca Hermia. Ce-mi foloseşte însă, dacă Demetrius nu vrea să ştie ceiace ştie toată lumea? Cum adoră el ochii Hermiei, aşa îl iubesc eu pe el... Toate cele josnice şi urîte, Amorul le face demne şi frumoase. Amorul nu vede cu ochii, ci numai cu sufletul, de-aceia înaripatul Cupidon e înfăţişat cu ochii legaţi. Are aripi şi n'are ochi, — e chiar întruparea pornirii nesocotite. Şi se înşală aşa de des în alegerea lui, pentrucă Amorul e un copil. Şi precum copiii circotaşi se mint in jocurile lor, Amor-copilul îşi calcă pretutindeni jurămintele...

Inainte de a fi văzut Demetrius ochii Hermiei,

jurămintele lui îmi cădeau ca o grindină,-- dar îndată ce a dat de căldura ochiior ei, grindina s'a topit, și jurămintele lui s'au prefăcut în ploaie... Mă duc să-l vestesc de fuga Hermiei. Poate că-mi va mulțumi... Și cînd s'o duce [s'o urmărească, am să mă duc și eu după el, fericită că sînt lîngă el tot drumul pănă la pădure și înapoi.

(*Helena ese*).

(CORTINA)

Schimbare de decor

O odae în coliba lui Quince. Pe înserat.

Quince, Snug, Bottom, Flute, Snout, Starveling.

Quince.— E în păr, toată trupa?

Bottom.— Ai face bine să-i strigi pe toţi, unul după altul, cum sînt scrişi pe listă.

Quince.— Da, aci pe hîrtie sînt toţi aceia pe care i-am socotit în stare, din toată Atena, să joace la reprezentaţie, în seara nunţii, în faţa Ducelui şi-a Ducesei.

Bottom.— Mai întăiu, dragă Quince, spune-ne subiectul piesei, apoi citeşte numele actorilor, şi aşa... s'ajungem la treabă,

Quince.— Subiectul piesei este: *„Prea jalnica comedie a cumplitei morţi a lui Pyram şi a Thisbeei."*

Bottom.— Straşnică piesă, pe cuvîntul meu! Şi cît se poate de veselă... Acuma, dragă Quince. strigă artiştii, după listă... La rînd domnilor, — nu vă îndesaţi!

Quince.— Să răspundă fiecare cînd îl strig. — Nick Bottom, ţesătorul!

Bottom.— Prezent!... Spune ce rol îmi dai ş'apoi treci la altul.

Quince.— Dumneata, Nick Bottom, ai să joci pe Pyram.

Bottom. — Ce-i Pyram ? Un amorez ori un tiran ?

Quince.— Un amorez care se omoară din amor.

Bottom.— O, ca să joci bine rolul ăsta e nevoe şi de ceva lacrămi. De l'oi juca eu, vai de ochii auditorilor : voi face să curgă lacrămi torenţiale... Cu toate că mi-ar fi plăcut mai mult un rol de tiran. Aşi putea să joc pe Hercule ca nimenea altul... Ştii, un rol care sparge tot, şi toate le dă cu fundu'n sus.

Pietrele fulgerătoare
Cu izbiri îngrozitoare,
Vor sparge'ncuetorile
La toate închisorile, —
Cînd strălucind în depărtare
Al Aurorei mîndru car
Va da izbîndă sau pierzare
Destinului barbar!

Asta da, zic şi eu, era sublim. Dă-i mai departe, strigă pe ceilalţi! — Numai aşa trebue să faci pe un Hercule, pe un tiran. Un amorez, — de! e mai plîngoci... Zi mai departe!

Quince, — Francisc Flute, cîrpaciu de foale!

Flute.— Aci.

Quince.— Dumneata vei face pe Thisbeea.

Flute.— Ce e Thisbeea ? Vr'un cavaler rătăcitor ?

Quince.— Thisbea e iubita lui Pyram.

Flute.— Ei nu, zău! Nu mă-i pune să joc un rol de femee!... Uite, au început să-mi dea tuleele'n barbă...

Quince.— Nu face nimic. O s'o joci cu mască ș'o să-ți faci glasul cît se poate de piţigăiat.

Bottom. — Dacă-i pe-aceia, atunci las's-o joc eu. O să-mi fac un glas teribil de piţigăiat: „Thisnea ! Thisnea !

— Ah, Pyram, cît te iubesc. Eu sînt Thisnea ta iubită ! ..

Quince.— Nu, nu ! Dumneata ai să joci pe Pyram, şi dumneata, Flute, pe Thisbeea.

Bottom.— Fie ! Treci mai departe.

Quince — Robin Starveling, croitorul !

Starveling.— De faţă, Petre Quince !

Quince.— Dumneata vei face pe mama Thisbeei.— Tom Snout, căldărarul !

Snout.— Prezent !

Quince. — Dumneata vei fi tatăl lui Pyram. Eu, tatăl Thisbeei. Dumneata, Snug, vei face pe *Leul*... Şi aşa, sper că piesa e foarte bine montată.

Snug.— Ai copiat rolul *Leului* ? Dacă-l ai, dămi'l te rog. Trebue să-l învăţ bine, că nu prea am memorie.

Quince.— Ce să înveţi ? N'ai altceva de făcut decît să ragi ca un leu.

Bottom.— Aşa ? Apoi dacă-i aşa, las'să fac tot eu şi pe Leul.

Voi rage ca să le placă la toţi. Voi rage aşa încît şi Ducele o să zică: „Bravo ! *Bis* răgetul ! Să mai ragă odată ! Bis !"

Quince.— Nu, nu se poate. Dumneata ai răcni prea teribil. S'ar speria Ducesa şi damele, — şi poate c'ar începe să ţipe... Şi atunci, pe toţi ne spînzură.

Toţi.— Şi spînzuraţi ar rămîne copiii mamelor noastre !

Bottom.— Firește că dacă s'ar speria damele,

ar cere să fim spînzuraţi. Dar eu voi rage încet... încet, ca o porumbiţă îndrăgostită. Voi rage ca şi cum aş fi... ca o privighetoare!

Quince.— Nu, n'ai să joci decît pe Pyram. Pyram ăsta e un bărbat foarte plăcut şi galant, cu care nu ţi s'ar urî o zi întreagă de vară...

Bottom.— Şi cum să-l joc? Cu ce fel de barbă?

Quince.— Ei! Cu care ţi-o plăcea.

Bottom.— Aş putea să-l iau cu o barbă... aşa... în culoarea paiului... sau cu o barbă portocalie, arămie... sau cu una galbenă de tot, franţuzească...

Quince.— Acuma, aproape toţi franţujii sînt spîni; joacă-l deci şi tu fără barbă. — Am dat fiecăruia rolul? Aşa! Vă îndemn, vă rog, vă conjur chiar, să-l ştiţi pănă mîne sară pe derost şi să veniţi cînd răsare luna, în poiana crîngului de lîngă palatul domnesc, la o leghe de oraş, să ne întîlnim cu toţii. Vom face repetiţie acolo, căci dacă ne-am întîlni în oraş, toţi ar căsca gura la noi şi planul nostru s'ar da în vileag. Pănă una alta, eu voi face o listă de toate lucrurile trebuincioase pentru reprezentaţie. Să nu lipsească nici unul, vă rog!

Bottom.— N'avea grijă... Acolo să vezi ce mai repetiţie o să facem. Daţi-vă osteneala, domnilor artişti! Să fiţi la înălţime...

Quince.— Aşa dar, la stejarul Ducelui...

Bottom.— Destul! Dacă n'om fi acolo, să ne tai. La revedere.

(*Ies toţi, afară de Quince*)

(CORTINA)

Actul II

ACTUL II

Un luminiș într'o dumbravă de lîngă Atena

SCENA I

Puck, O zînă.

Puck.— Hei, încotro, grăbite duh ?
Zîna.— Rătăcitoare prin văzduh
Sbor peste văi, peste colini,
Prin tufe și prin mărăcini, —
Străbat prin apă și prin foc,
Trec peste garduri și grădini
Și mă strecor în orice loc —
Mai iute, mai ușoară'n sbor
Ca globul lunei călător.
Stropesc cu rouă iarba deasă
Pe care'n arii largi o culcă
Cu dantul ei, a zînelor crăiasă..
Ea ține'n slujbă-i toate aglicele iubite.
Cu roșii picățele pe fustele-aurite,—
Aceste sînt rubinele
De zîne dăruite,
In care ele își păstrează parfumurile lor...
Eu trec pe-aici de multe ori
Să caut picături de rouă,—
Și de urechea fiecărei flori
S'anin un diamant,—podoabă nouă...
Și-acum te las, căci trebue să vină
Cu zînele, slăvita mea regină.

Puck,— Ascultă; craiul nostru dă aici, în noaptea asta, o serbare. Ia sama ca regina ta să nu dea ochi cu el, căci Oberon e tare mîniat. Ea are un paj, un copil furat de la un rege indian. Nici-odată nu s'a văzut copil mai drăgălaş! Şi gelosul Oberon vrea să-l ia scutier şi să-l poarte prin păduri, la vînătoare. Dar Titania cu nici-un chip nu vrea să-l dăruiască, ci-l ţine numai pentru ea, şi-l desmiardă într'una, împodobindu-l cu flori. De-aceia, acum, cînd se întîlnesc în vre-o poiană sau la o fîntînă, în lumina stelelor, se ceartă şi fac atîta larmă încît bieţii silfi s'ascund de spaimă în cupe mici de ghindă...

Zîna.— Nu ştiu dacă mutra şi purtarea ta mă'nşală... Nu cumva tu eşti Puck-băiat-de-treabă, duhul mic şi poznaş? Tu, care sperii fetele la ţară şi noaptea furi smîntîna de pe lapte... Sau intri în moară, le dai toate cu josu'n sus... şi nu laşi untul să s'aleagă, încît biata gospodină se trudeşte toată ziua şi unt tot nu mai iese?... Nu strici tu mustul din butoale... nu rătăceşti tu drumeţii noaptea şi rîzi de ei, iar pe cel ce-ţi zice „Puck-băiat-bun" îl ocroteşti şi-i dai noroc?

Puck.— E adevărat, chiar eu sînt duhul ăsta vesel şi vagabond, care cu fel de fel de pozne fac pe Oberon să rîdă. Uneori mă fac măr copt şi mă pitesc în fundul unei oale: cînd cumătra bătrînă duce oala la gură eu fac: puf! în nasul ei, — şi toată apa curge în sîn. Alteori, cînd o bunică sfătoasă e gata să înceapă un basm fioros, mă ia drept scăunel... dar cînd să se aşeze, eu alunec de subt ea — şi baba se trezeşte pe podele... şi ocărăşte... şi toţi rîd şi strănută pe înfundate, şi jură că decînd sînt ei n'au rîs atîta...

Ei, dar uite, — vine Oberon. La o parte, zînă!
Zîna.— Iată și crăiasa mea.. De nu s'ar întîlni amîndoi!

SCENA II

(Intră Oberon dintr'o parte, Titania din cealaltă. Fiecare cu suita lui)

Oberon.— Urîtă întîlnire, pe lună, — semeață Titania!
Titania.— Ce-i, gelosule Oberon?... Hai, zîne, să fugim de-aici. Am jurat să nu-i mai primesc nici așternutul, nici tovărășia.
Oberon.— Oprește-te, nesocotito! Nu mai sînt eu oare soțul și stăpînul tău?...
Titania.— Dacă-i așa, atunci să-ți fiu și eu soție. Dar știu c'ai părăsit ținutul zînelor ca să te duci subt chipul lui Corin să cînți din fluer cîntece de iubire îndrăgostitei Philida... Și acum, la ce ai venit tocmai de pe țărmii Indiei, dacă nu la nunta altei iubite de-ale tale, voinica amazoană care se căsătorește cu Theseu? Ai venit să le-aduci belșug și spor în căsnicie...
Oberon.— Cum? Îndrăznești să-mi faci mustrări pentru Hippolyta, cînd știu bine că tu însuți iubești pe Theseu? Nu l'ai răpit tu într'o noapte de lîngă Perigenia, pe care o amăgise? Și nu l'ai făcut tu să-și calce jurămîntul față de Eglea, și de Ariana, și de Antiopa?...
Titania.— Astea nu-s decît născociri de om gelos. Dela'nceputul verii n'a fost chip să ne'ntîlnim o singură dată într'o vale, pe o colină, într'o poiană, la marginea vre-unui izvor limpede și umbrit sau pe țărmul nisipos al mării, ca să

învîrtim puțin hora noastră ușoară în cîntecul vîntului, — fără ca tu să nu ne tulburi veselia cu ocările tale... De-aceia vînturile, supărate că ne-au cîntat zadarnic, au sorbit din mare trîmbe lungi de neguri molipsitoare, care căzînd apoi pe pămînt au făcut din orice părăiaș un puhoi semeț. Și rîurile cele mai domoale au rupt zăgazul și cu trufie s'au aruncat afară din matca lor... Așa că zadarnic a mai tras boul la plug, și în zadar s'a trudit omul, — căci grîul verde a putrezit pe cîmp înainte de a-i fi dat spicul. Pășunile sînt pustii și corbii dau ocol de-asupra vitelor moarte de molimă. Acolo unde se făceau jocuri sărbătoarea, acum e nomol gros, și decînd nimeni nu le mai calcă, potecile toate-s năpădite de buruieni... De-aceia luna, regina apelor, palidă de ciudă, a înecat tot văzduhul cu razele ei umede, încît molimele nu se mai sfîrșesc. Și tot de-aceia, anotimpurile vin anapoda, în cît bruma înghețată cade pe trandafirii abia înfloriți, iar creștetul alb al iernii se încunună, ca în batjocură, cu flori gingașe de vară. Astfel, iarna ursuză și vara, toamna bogată și primăvara, își schimbă între ele veșmintele, încît nici după roade nu le mai poți cunoaște... Și toate acestea vin numai din pricina certurilor noastre. Noi singuri sîntem vinovați de toate relele.

Oberon. — N'ai decît să le îndrepți, că-ți stă în putere. Dece-l necăjești pe Oberon al tău ?... Ce-ți cer eu decît un biet copilaș, din care vreau să'mi fac paj de onoare ?

Titania.— Cît despre asta, mută-ți gîndul. Nu ți-l dau, chiar dacă mi-ai dărui toată împărăția zînelor. De citeori n'am stat cu maică-sa la poveşti, în nopțile pline de mirezme ale Indiei... Și

de cîte ori n'am privit cu ea, stînd pe nisipul galben, cum porneau corăbiile cu pînzele umflate de părea că-s grele. Pe-atunci, biata, era şi ea grea chiar cu pajul meu de-acum, — şi parc'o văd imitîndu-le plutirea, pe uscat, cum pleca şi venea încărcată cu fel de fel de fleacuri, legănîndu-se întocmai ca o corabie cu pînzele umflate... Vezi, de dragul ei am crescut copilul, şi nu vreau să mă despart de el niciodată.

Oberon.— Şi cît ai de gînd să mai rămîi în dumbrava aceasta?

Titania.— Ştiu eu? Poate pînă după nunta lui Theseu... Dacă vrei să intri în hora noastră, ori să ne vezi cum dănţuim subt lună, vino cu noi. Dacă nu, atunci ocoleşte-mă, că nici eu nu-ţi mai ies în cale.

Oberon.— Să-mi dai copilul, şi vin cu tine.

Titania.— Haidem, zînelor! Mă tem c'o să ne luăm la ceartă de-a binele, dacă mai stau aici.

(*Titania, cu suita ei, pleacă*)

SCENA III

Oberon. — Bine, du-te! Dar n'ai să ieşi din dumbrava asta fără să-mi plăteşti ocara pe care mi-ai făcut o... Puck, vino'ncoace. Ţi-aduci aminte ziua cînd am stat amîndoi pe-o movilă, la ţărmul mării? Cînd a eşit din valuri o sirenă pe un delfin, cîntînd aşa de dulce încît marea s'a liniştit de-odată şi cîteva stele şi-au părăsit cerul, ca s'o asculte?

Puck.— Mi-aduc aminte, stăpîne.

Oberon. — Ei, tot atunci am văzut pe Cupidon, — tu nu-l puteai vedea, — cu tolba lui de

săgeți, sburînd între pămînt și lună... A ținut o frumoasă Vestală, o domniță din Apus, și-atît de puternic și-a încordat arcul, încît parcă vroia să străpungă mii de inimi dintr'odată!... Dar săgeata lui de foc s'a stins în razele umede și caste ale lunii, iar domnița vestală a rămas neatinsă și dragostea nu i-a tulburat gîndurile virginale. Am văzut bine și locul unde a căzut săgeata: a căzut pe o floare albă, care, primindu-i rana, s'a înroșit ca purpura. De-atunci fetele îi zic *Floarea Dragostei*. Du-te și adă-mi-o!... Ți-am arătat-o eu odată... Sucul ei, picurat pe pleoapele închise ale cuiva, îl face să se îndrăgostească de cea dintăi făptură pe care o vede, cînd deschide ochii... Haide, du-te și adă-mi-o curînd!

Puck.— In cîteva clipe voi ocoli întreg pămîntul. (*Ese*).

SCENA IV

Oberon. (*singur*).— Cu buruiana aceasta, voi fermeca pe Titania adormită. Și cînd s'o deștepta se va îndrăgosti nebună de cea dintăiu făptură pe care-o va vedea, deschizînd ochii, — urs, lup, taur, maimuțoi,— ce s'o întîmpla să fie. Se va ține de el cu toată văpaia dragostei, pînă ce eu voiu descînta-o cu altă buruiană, ca să-și vie în fire. Și'n vremea asta, îi suflu pajul!... Dar, parcă s'aude cineva venind? Eu nu pot fi văzut de ochii muritorilor, voi sta de-o parte să văd cine vine.

SCENA V

Intră Demetrius cu Helena după el.

Demetrius.— Nu te iubesc, dă-mi pace. Unde-o fi Lysander cu frumoasa Hermia? Vreau să-l

omor, că și *ea* mă omoară pe mine. Mi-ai spus c'au să se'ntîlnească în pădurea asta amîndoi. Îi caut și nu-i văd nicăeri... Pleacă! Du-te cînd îți spun... Nu te mai ține după mine.

Helena,— Dacă m'atragi, — magnet fără inimă, — cum vrei să nu mă țin după tine? Pierde-ți puterea de-a atrage, și-mi voiu pierde și eu puterea de a veni după tine.

Demetrius,— Vreau eu să te atrag? Ți-am spus eu vre-o dată că te iubesc? Dimpotrivă, îți spun mereu: nu te iubesc, nu te iubesc, nu te iubesc.

Helena. — Vezi, tocmai de-aceia te iubesc eu mai mult. Și chiar dacă m'ai bate, te-aș iubi. Haide, bate-mă, disprețuește-mă ca pe un cîne al tău credincios, numai îngădue-mi să stau aproape de tine. Vezi cît de puțin îți cer!...

Demetrius,— Lasă-mă, lasă-mă, — te rog nu mă scoate din fire. Îmi vine rău numai cînd te văd.

Helena.— Și mie îmi vine rău cînd nu te văd.

Demetrius.— Frumos îți șade, să pleci așa, noaptea, din oraș... și să te dai pe mîna unui om care nu te iubește! Să vii așa, singură cu mine, la voia întîmplării ș'a ispitei, într'un loc singuratic ca acesta...

Helena.— Cinstea ta e o pavăză pentru mine... Cînd îți văd ochii, nu-mi vine să cred că e noapte... Tu ești lumea întreagă pentru mine... și cînd lumea întreagă e aici, cu mine, cum vrei să cred că-s singură?

Demetrius.— O să fug, o să m'ascund în ferigă, ș'am să las să te mănînce fiarele.

Helena.— Nici o fiară n'are o inimă așa de haină ca a ta... Haide, fugi! Dar atunci povestea

o să se întoarcă: Daphnis fugăreşte pe Apollo, porumbiţa aleargă după vultur şi căprioara după tigru... O, zadarnică goană,— cînd sfiala aleargă după cutezanţă, iar cutezanţa fuge!

Demetrius.— N'o să te mai ascult. Lasă-mă! Dacă te mai ţii după mine,— ai să vezi tu ce-ţi fac.

Helena.— Ce-ai să-mi faci? Parcă acum m'ameninţi pentru întâia oară! Tu, Demetrius, umileşti în mine pe toate femeile din lume. Noi nu putem cuceri amorul cu forţa. Noi nu învingem, ci aşteptăm să fim învinse... Mă voi ţine după tine, şi voiu face din iadul meu un paradis, dacă va fi să mor de mîna care mi-i atît de dragă.

(Demetrius şi Helena pleacă)

SCENA VI

Oberon singur, apoi Puck

Oberon, (privind în urma Helenei.) — Adio, nimfă! Inainte de a fi părăsit dumbrava asta, îl voiu face să vie el după tine, şi tu să fugi de el. *(Intră Puck cu o floare roşie în mînă).* Bine-ai venit, vîntură-lume! Mi-ai adus floarea?

Puck. — Iat-o.

Oberon. — Dă-mi-o!... Ştiu eu, pe-aici pe aproape, un loc plin de mirezma cimbrului sălbatec, unde cresc viorele şi crăiţe subt bolţi de rouruscă împletită cu rugii trandafirilor de crîng... unde şopîrla îşi lasă pielea ei zmălţuită, destul de largă ca să îmbraci cu ea o mică fee. Acolo doarme uneori Titania, în leagăn de flori şi de parfumuri.. Cu sucul acestei buruene am să-i ating ochii, umplîndu-i de închipuiri nebune. Tu, Puck, — ia şi tu o frunză. Ai să întîlneşti pe

aici o fată frumoasă, o Ateniană îndrăgostită de un nătărău care n'o iubește. Dacă-l găsești pe el dormind, dă-i pe la ochi cu sucul acestei buruene. Dar ia seama ca, la deșteptare, pe *ea* s'o vadă mai întâi. O să-l cunoști, că poartă haine de Atenian. Fă așa ca el s'o iubească pe ea mai mult decît ea pe el... Și pe urmă vino curînd să să ne întîlnim tot aici.

Puck. — Voiu face întocmai cum mi-ai spus, stăpîne.

(Puck pleacă. Oberon se ascunde. Peste puțină vreme intră Titania cu suita ei de zîne.)

SCENA VII

Titania, Zîne, Oberon.

Titania. — Acum, încă un cîntec și o horă... Apoi duceți-vă fiecare la rostul vostru: Unele să stîrpească viermușorii din bobocii cruzi de trandafiri, altele să prindă lilieci, ca să facem din aripile lor veșminte pentru silfi, celelalte să gonească bufnițele, care toată noaptea ocărăsc duhurile gingașe... Ș'acum, cîntați pănă ce voiu adormi. Apoi plecați la lucrul vostru și lăsați-mă să dorm în tihnă. *(Se culcă subt o tufă înflorită.)*

Prima zînă (la capul Titaniei, încet.)

Voi salamandre, șerpi dungati
Cu limba 'n două despărțită,
Arici, șopîrle mici, — plecați!
Crăiasa noastră-i adormită...

A doua zînă.

Şi voi, privighetori, veniţi,
Cîntînd uşor s'o adormiţi
Nici farmece, nici vrajă rea
Să nu s'apropie de ea...

Altă zînă.

Ţînţari, să nu v'apropiaţi!
Painjeni ţesători, fugiţi,
Voi, negri cărăbuşi, zburaţi,
Omizi şi melci, vă depărtaţi,
Din somnul ei să n'o treziţi.

A doua zînă.

Şi tu, privighetoare, vin —
Să-i fie somnul drag şi lin.
Nici farmece, nici vrajă rea
Să nu s'apropie de ea...

Intăia zînă. — Aşa... A adormit. Acum plecaţi... Una din noi s'o vegheze de departe.

(Zînele pleacă. Titania rămîne singură, adormită. Peste puţină vreme intră Oberon.)

Oberon (menind ochii Titaniei cu floarea dragostei.)

Pe cine-i vedea
Cînd te-i deştepta,
Să-l iubeşti,
Să-l doreşti,
După el să lîncezeşti!

De-ar fi urs, motan
Sau urangutan,
De-ar fi leopard cumplit
Sau mistreț cu păr zburlit!...
Și să dormi mereu așa
Până cînd un animal
Va veni în preajma ta.
Iar atunci să te trezești,
Să-l zărești,
Să-l îndrăgești,
După el să 'nnebunești.

(Oberon pleacă rîzînd. Intră Lysander cu Hermia.)

SCENA VIII

Lysander, Hermia, Titania adormită.

Lysander. — Frumoasa mea, te-ai obosit de atîta umblet prin pădure. Drept să-ți spun, am rătăcit drumul. Dacă vrei, Herm.a, hai să ne odihnim puțin, până s'o face ziuă. Atunci vom găsi iarăși drumul.

Hermia. — Da, Lysander. Caută-ți pentru tine un culcuș, căci eu am să mă odihnesc pe stratul ăsta de iarbă.

Lysander. — Ba nu! Același braț de flori va fi și perna mea și-a ta. O inimă, un pat, două piepturi și-o singură credință.

Hermia. — Nu, dragul meu Lysander, nu! Dacă mă iubești înadevăr, culcă-te puțin mai departe.

Lysander. — Nu lua vorbele mele în rău, dulce prietenă. Intre cei ce se iubesc, amorul trebue

s'arate adevăratul înţeles al cuvintelor. Am vrut să înţeleg că inimile noastre sînt aşă de strîns legate, încît nu fac decît una ; că piepturile noastre sînt unite în aceiaşi legătură, aşa că noi avem două piepturi dar o singură credinţă. Nu te împotrivi dar să-mi fac patul lîngă al tău. Culcat lîngă tine, îmi voiu lăsa onestitatea să vegheze, trează.

Hermia — Ce frumos le 'ntorci, iubitul meu! Nebună am fost să bănuesc înţelesul vorbelor tale... Cu toate astea, şi din iubire, şi din curtenie, culcă-te mai departe. Aşa se cade de cînd lumea, între un tînăr şi-o fecioară : la culcare să se despartă. Noapte bună, dragul meu! Şi facă cerul ca iubirea ta să dureze tot atîta cît viaţa ta scumpă.

Lysander. — Facă cerul precum spui! Să mor atunci cînd nu te-oiu mai iubi... Şi-acum, dee-ţi somnul toată tihna lui!

Hermia. — Ba s'o păstreze jumătate pentru ochii care mi-s dragi.

(Amîndoi adorm. Peste puţin, intră Puck.)

SCENA IX

Cei de înainte, Puck.

Puck.— Prin tot crîngul am rătăcit
şi n'am văzut nici un Atenian
pe ochii căruia să pot cerca
puterea-acestei buruiene.
(Privind în juru-i :)
Tăcere... Noapte...

(Dă cu ochii de Lysander).

Cine e aci?...
El poartă haine de Atenian.
Da, despre ăsta Oberon mi-a spus
că fuge de iubirea unei fete...

(Vede pe Hermia).

Dar colo, cine-i? Uite, biata fată,
de frică s'a culcat așa departe...
Stai că-ți arăt eu ție, nătărău!

(S'apropie de Lysander și-i dă cu floarea pe la ochi:)

Cu sucul acestei flori
Cînd te-ating pe ochișori,
Dragostea să-ți ia odihna
Somnului, și toată tihna...
Iar din somn te vei trezi
Cînd eu n'oi mai fi aci.

...Da; chiar mă duc să caut pe stăpînul meu Oberon...

(Puck iese prin stînga. Din dreapta intră Demetrius și Helena).

SCENA X

Demetrius, Helena. Lysander, Hermia, Titania, adormiți.

Helena. — Oprește-te, chiar dac'ar fi să mă omori, Demetrius!

Demetrius. — Îndărăt! Nu te mai ține după mine.

Helena. — Vrei să mă lași singură aci, în întuneric? O!

Demetrius. — Vreau să merg singur mai departe. Opreşte-te, sau te omor! *(Demetrius pleacă)*

Helena.— O! goana asta pătimaşă mi-a scos sufletul! De ce-l rog mai tare, de ce m'ascultă mai puţin!... Fericită-i Hermia că are ochi frumoşi cu care farmecă. Dece-i sînt ochii aşa de strălucitori? Desigur că nu lacrămile sînt pricina, căci dac'ar fi aşa, ai mei sînt mereu scăldaţi în lacrămi... Nu, nu, eu sînt urîtă ca un urs, de-aceia fuge Demetrius de mine. Ce oglindă mincinoasă m'a amăgit, ca să îndrăznesc să compar ochii mei cu ochii cereşti ai Hermiei?... Dar... cine-o fi aici? Lysander! Întins pe pămînt! E mort ori doarme? Nu văd sînge, nu văd nici-o rană... Lysander, dacă eşti viu, deşteaptă-te scumpul meu prieten!

Lysander, (deschizînd ochii, după ce o priveşte cîteva clipe:) — Ah, aş trece şi prin foc de dragul tău, strălucitoare Helena! Îţi văd inima,— ţi-o văd prin piept, minune a naturii. Unde-i Demetrius?... Un om parcă dinadins făcut să piară de spada mea...

Helena. — Nu vorbi aşa, Lysander, — dece vorbeşti asa? Ce-ţi pasă ţie dacă el iubeşte pe Hermia ta? Asta n'o împiedică pe ea să te iubească pe tine, — şi să fii fericit.

Lysander. — Fericit cu Hermia? Nu. Îmi pare rău de vremea prăpădită cu ea... Nu pe Hermia, ci pe Helena o iubesc eu acum. Cine n'ar da o cioară pe-o porumbiţă? Voinţa omului e călăuzită de judecată, şi judecata mea îmi spune că tu eşti fecioara cea mai aleasă de pe pămînt. Tot ce e 'n creştere, nu e desăvîrşit până ce nu-i vine vremea. Astfel eu prea tînăr păn'acum, nu mi-am avut mintea întreagă. Dar acum, cînd

sînt un om întreg, judecata e călăuza simțurilor mele, și ea mă duce spre ochii tăi, în care citesc povești de dragoste, ca în cea mai minunată carte a iubirii.

Helena. — Îți bați joc de mine?... Adică, ce ți-am greșit eu să mă iei așa, în rîs? Nu mi-i destul, nu-mi ajunge mie că nu pot căpăta o singură privire de dragoste din ochii lui, — ca să-ți mai bați și tu joc de slăbiciunea mea?... Da, da, văd eu bine, îmi vorbești de dragoste în batjocură. Te credeam mai nobil, Lysander. Se poate oare ca o femee părăsită de iubitul ei să mai fie și insultată de altul? *(Helena pleacă).*

SCENA XI

Lysander,— Hermia și Titania adormite.

Lysander. — Se duce!... Și nici n'a văzut pe Hermia... Dormi, Hermia! Și nici tu să nu mai dai cu ochii de mine. Cu toate darurile ființei mele și cu toată puterea dragostii, voiu fi de-acum al Helenei. *(Pleacă, pe urma Helenei).*

SCENA XII

Hermia, Titania adormită.

Hermia (deșteptîndu-se, cu spaimă). — Lysander, unde ești? Ajutor! Ia-mi șarpele ăsta care mi se sue'n sîn! *(Desmeticindu-se).* O, ce vis îngrozitor! Unde ești? Uite cum tremur toată de spaimă... Se făcea că un șarpe 'mi rodea inima și că tu stăteai liniștit, zîmbind, și te uitai

la el. — Lysander !... Ce ?... A plecat ?... Lysander !... Nu m'aude ?... A plecat? Nici-un cuvînt, nici-un sgomot ?... Unde eşti ? Răspunde-mi dacă m'auzi... Lysander ! Mor de spaimă !.. Nu-mi răspunzi ?... S'a dus. Mă duc şi eu să-l găsesc, — ori pe el, ori — moartea !

(Hermia pleacă. Rămîne Titania singură adormită).

(CORTINA)

Actal III

ACTUL III

Acelaş decor.

SCENA I

Titania doarme. Vin meseriaşii din Atena. Quince, Snug, Bottom, Flute, Snout, Starveling.

Bottom. — Sîntem cu toţii ?

Quince. — În păr! Şi locul e minunat pentru repetiţie. — Uite, petecul ăsta de iarbă, va fi scena. Tufişul de colo, culisele. Şi-o să jucăm întocmai ca 'n faţa Ducelui.

Bottom. — Petre Quince ?

Quince. — Ce-i, palavragiule ?

Bottom. — E că... în comedia asta a lui Pyram şi a Thisbeei, sînt câteva lucruri care n'au să placă. Mai întâiu, Pyram trebue să scoată sabia, să se înjunghie, — şi asta n'o să facă plăcere damelor... Ce zici ?

Snout. — Pe legea mea, aşa e!

Starveling. — Eu socot că s'ar putea lăsa la o parte măcelul dela sfîrşit.

Bottom. — Ba, de loc! Am găsit eu un mijloc ca să le împăcăm pe toate. Scrie-mi un prolog... şi'n prologul ăsta să se spună că nu ne facem nici-un rău cu săbiile, şi că Pyram nu se omoară chiar de-a binele. Ba încă, poţi spune că eu,

Pyram, nu sînt Pyram, ci Bottom ţesătorul. Aşa, n'o să le mai fie frică.

Quince. — Bine, vom avea un prolog precum zici tu. O să fie scris în versuri de cîte şase şi opt picioare.

Bottom. — Nu, nu, să nu fie şchiop. Mai adaogă-i două, să aibă toate cîte opt picioare.

Snout. — Dar de leu n'or să se sperie damele?

Starveling. — Zău că şi eu m'am gîndit la asta!

Bottom. — Domnilor artişti, chibzuiţi-vă bine. Să aduci un leu între dame, asta nu-i lucru de glumă. Nu există pe lume pajură mai teribilă ca un leu viu! Trebue să deschidem bine ochii la ce facem.

Snout. — Ei! să mai punem un prolog, în care să se spună că nu-i chiar leu adevărat.

Bottom. — Da, şi prin gura leului să se vadă faţa actorului care-l joacă. Ba chiar actorul poate să spună ceva, cam în felul ăsta: „Domnilor" sau „Frumoase doamne!..." „Vă sfătuesc" sau „Vă rog" sau „Vă conjur... să nu vă temeţi de leu şi să nu tremuraţi, că răspund eu, cu viaţa mea, de viaţa dumneavoastră. Dacă v'aţi închipui că sînt un leu adevărat, în carne şi'n oase, atunci viaţa mea ar fi în mare primejdie... Dar nu sînt aşa ceva, sînt om ca toţi oamenii". Şi pe urmă să-şi spue răspicat numele:
„Sînt Snug, tîmplarul!"

Quince. — Bine, aşa să fie. Dar mai sînt două lucruri greu de făcut. Mai întăiu, cum s'aducem luna în sala de reprezentaţie? Ştiţi doar, că Pyram şi Thisbeea se întîlnesc noaptea, pe lună...

Snug. — Ia ascultaţi! Nu cumva o să fie lună în noaptea cînd jucăm?

Bottom. — Un calendar! Iute, un calendar! Cetiți la almanach, căutați luna!

Quince (se uită în calendar.) — Da, o s'avem lună plină în noaptea reprezentației.

Bottom. — Așa? Bun. Atunci n'avem decît să deschidem o fereastră prin care să bată luna în sală.

Quince. — Firește. Sau poate să intre unul din noi cu un felinar și c'o tufă de mărăcini în spate și să spue că el *defigurează* sau reprezintă luna... Dar mai e ceva: ne trebue un zid în sală. Știți că Pyram și Thisbeea își vorbesc prin crăpătura unui zid?

Snug. — Și... nu cumva ai să bagi un zid în sală?... Tu ce zici despre asta, Bottom?

Bottom. — Se poate prea bine ca un om să reprezinte un zid. N'are decît să-și dea cu puțin var, cu tencuială ori cu moloz pe haine, ca să însemne că e zid. Și să-și ție degetele așa, răschirate, ca printre ele să-și vorbească Pyram cu Thisbeea lui.

Quince. — Dacă și asta se poate, atunci toate merg strună. Haide, stați jos, voi copii ai mamelor voastre, și să facem repetiția generală. Pyram, dumneata începi. Așteaptă fiecare să-i vie replica, și care cum isprăvește, trece după tufiș. *(Puck, apare în fund).*

SCENA II

Cei de înainte, Puck.

Puck. — Ce-o fi cu nătărăii aceștia care fac sgomot lîngă culcușul Titaniei?... Ce?... O co-

medie în repetiție? Hai să fiu și eu spectator, și chiar actor dac'oi găsi cu cale.

Quince. — Vorbește, Pyram. Thisbeea, apropie-te.

Pyram (Bottom). — Thisbeea, florile exaltează mirezme atît de dulci...

Quince. — „Exhală", omule!

Pyram. — ... exhală mirezme-atît de dulci, ca răsuflarea ta iubită, prea iubită Thisbeea. Dar sst! aud un glas... Așteaptă-mă puțin, în cîteva clipe mă 'ntorc. *(Bottom se duce după tufiș).*

Puck (invizibil). — Iată cel mai ciudat Pyram care s'a jucat vr'odată! *(Puck se duce după tufiș, la Bottom).*

Thisbeea (Flute). — Ei, acum ce să fac? Să spun înainte?

Quince. — Firește! Nu înțelegi că s'a dus numai să vadă ce sgomot s'aude, și că se întoarce îndată?

Thisbeea. — Prea strălucite Pyram, cu fața albă ca crinul, cu obrajii rumeni ca un trandafir pe-o tulpină triumfală... Tu, mîndru tînăr și evreu iubit, fidel ca cel mai fidel cal care în veci nu oboseș'e,— voiu veni să te 'ntîlnesc, Pyram, la mormîntul lui Nini...

Quince. — La mormîntul lui Ninus, omule! Dar nu trebuia să spui asta chiar acum. Asta era un răspuns lui Pyram. Ți-ai recitat rolul dintr'o suflare, fără replici, fără nimic.— Pyram, intră! Nu vezi că ți-a trecut replica? Începe de-acolo: „...care 'n veci nu obosește..."

Thisbeea. — Fidel ca cel mai fidel cal care'n veci nu obosește... *(In acest moment apare de după tufiș Bottom cu un cap de măgar în locul celui adevărat, și Puck, invizibil).*

Pyram (Bottom). — Dac'aș fi astfel, frumoasă Thisbeea, aș fi numai al tău!

Quince, — Uite, minunăție! *(sbierînd:)* Ajutor!... Sîntem vrăjiți! Fugiți! *(Toți fug).*

Puck. — Am să vă urmăresc ș'am să vă trag o goană, prin bălți, prin tufe, prin mărăcini,— s'o țineți minte! Am să mă fac ba cal, ba urs, ba cîne, ba porc, ba flacără.. ș'am să nechez, să urlu, să latru, să grohăesc, să ard... ca toate cele pomenite! *(Puck iese după ei. Bottom rămîne).*

Bottom. — Adică de ce-or fi fugit așa?... Vor să-mi facă o farsă, ca să mă sperie...

Snout (scoțînd capul dintr'un tufiș). — Bottom, dragă Bottom, cum te-ai schimbat!... Ce e aia pe umerii tăi?

Bottom. — Ce să fie! O fi vr'un cap de măgar... nu cumva e al tău? *(Snout fuge. Reintră Quince).*

Quince. — Noroc, Bottom, noroc!... Ești schimbat rău de tot! *(Quince fuge).*

Bottom. — Văd eu ce vor ei... Să mă facă să cred că m'am schimbat în măgar, și să mă sperie. Dar nu se prinde! Am să stau aci. Ș'am să mă plimb de colo pănă colo cîntînd, ca să vadă ei bine că nu mi-e frică. *(Incepe să cînte:)*

Mierlă galbenă la cioc,
Pițigoi cu pene mici,
Și tu sturz cu viers de foc,—
Veniți de-mi cîntați aici.

SCENA III

Bottom, Titania.

Titania (trezindu-se din somn). — Ce înger mă deșteaptă în cuibul meu de flori?

Bottom. — Ciocîrlia, vrăbioiul,
Gaiţa şi cintezoiul,
Cucul sur pe care nime
Nu 'ndrăzneşte să-l îngîne...

...căci într'adevăr, cine şi-ar pune mintea cu o pasăre aşa nătîngă? Cine să-l îngîne, cînd mereu strigă: cucu! — şi nu mai isprăveşte?

Titania. — Mai cîntă, muritor frumos, te rog, mai cîntă! Auzul meu e fermecat de melodia glasului tău şi ochii 'mi sînt plini de frumuseţea făpturii tale. Dela cea dintăiu privire, înfăţişarea ta mă sileşte să-ţi spun, să-ţi jur că te iubesc!

Bottom. — Pare-mi-se, doamnă, că nu prea ai dece să mă iubeşti. Dar la dreptul vorbind, dragostea şi cu judecata rare ori merg împreună... şi păcat că nu se împacă niciodată. Precum vezi, ştiu să le 'nvîrtesc bine.

Titania. — Pe cit eşti de frumos, pe-atîta eşti de înţelept.

Bottom. — Nu sînt nici înţelept. Dac'aş avea destulă minte ca să ies din pădurea asta, aş avea tocmai cît îmi trebue pentru ceiace vreau să fac acum.

Titania. — O, nu dori să pleci din pădurea aceasta! Vei rămîne aici, cu voia sau fără voia ta. Eu sînt o fiinţă de pe altă lume, din lumea unde vara ţine veşnic. — şi te iubesc. Deci vino cu mine. Îţi voi da zîne să te slujească. Ele au să-ţi aducă perle din fundul mării şi au să-ţi cînte, ca să te-adoarmă pe pat de flori. Te voiu purifica de toate cele pămînteşti, ca să fii asemeni unui duh al aerului. *(Chemînd:)* Funigel! Molie! Floarea-Mazării! Bob-de-muştar!

Funigel — Iată-mă!

Molie. — Aci!
Floarea-Mazării. — Și eu!
Bob-de-Mușțar. — Sîntem gata!

SCENA IV

Titania, Bottom, Funigel, Molie, Floarea-Mazării, Bob-de-Mușțar.

Titania. — Să vă purtați cît se poate de frumos cu străinul acesta. Faceți tumbe și jocuri prin fața lui cînd se plimbă, ca să-l înveseliți. Aduceți-i smochine și coacăze, și struguri purpurii și mure... Furați dela albine săculețul lor cu miere, și drept făclii, tăieți-le picioruşele încărcate de ceară, pe care s'o aprindeți dela licurici, ca să-i luminați dragului meu cînd se culcă și cînd se trezește; smulgeți aripi colorate de fluturi, ca să-i apărați cu ele ochii de razele lunii... Și-acum, salutați-l fiecare, cu toată curtenia.

Floarea-Mazării. — Salve, muritorule!
Funigel. — Mă închin!
Bob-de Mușțar. — Mă închin!
Molie. — Și eu!
Bottom. — Vă mulțumesc din toată inima, domniilor-voastre! *(Către Funigel:)* Ai binevoi să-mi spui cum te chiamă?
Funigel. — Funigel.
Bottom. — Foarte bine, domnișorule Funigel, — aș dori să facem cunoștință mai de-aproape. Dacă m'oi tăia vr'odată la un deget, voi avea îndrăzneala să apelez la mata. *(Către Floarea-mazării:)* Pe d-ta, domnișorule?
Floarea-Mazării. — Floarea-mazării!

Bottom. — A! Toate respectele mele doamnei pastae, mama d-tale, şi d-lui vrej, tatăl d-tale. Şi cu d-ta aş vrea să fac cunoştinţă mai de-aproape... Dar pe tine cum te chiamă, domnişorule?

Bob-de-Muştar. — Bob-de-muştar!

Bottom, — Te cunosc, cum nu, şi-mi pare bine. Uriaşul *Roastbeef* a mîncat pe mulţi din familia d-tale... şi adeseori mi-au dat lacrimile din pricina asta. Aş vrea să fim în relaţii bune multă vreme, dragă domnişorule Muştar!

Titania. — Haide, acum întovărăşiţi-l pănăla leagănul meu. Mi se pare că luna are razele prea umede în noaptea aceasta, şi cînd plînge luna, plîng toate florile cu ea, de jalea cine ştie cărei fecioare înşelate... Duceţi-l în tăcere şi nu mi-l obosiţi făcîndu-l să vorbească prea mult. *(Bottom cu zînele, apoi Titania, pleacă spre umbrarul din fund. Peste puţină vreme intră Oberon).*

SCENA V

Oberon, apoi Puck.

Oberon. — Aş vrea să ştiu dacă s'a trezit Titania din somn şi de care făptură a dat cu ochii mai întăiu? *(Intră Puck)* A, iată-mi crainicul. Ei bine, svăpăiatule, ia spune ce petrecere mi-ai pregătit pentru noaptea asta?

Puck. — Stăpîne, frumoasa Titania s'a îndrăgostit de o dihanie! Iată cum. Aproape de culcuşul ei ferit şi ascuns unde dormea, a venit o ceată de nătărăi, nişte bieţi meşteşugari care-şi cîştigă pînea prin cîrciumile Atenei. S'au strîns

ca să repete o piesă pe care vor s'o joace de ziua nunții lui Theseu, în fața acestuia. Cel mai imbecil dintre bădăranii ăștia, care juca rolul lui Pyram, intrînd alături într'un tufiș, — m'am folosit de prilej și cît ai clipi i-am și turnat pe umeri un cap de măgar... El trebuia să se întoarcă, să dea replica Thisbeei.. Dar cînd au dat cu ochii de el, ca niște gîște sălbatice care-au văzut păsărarul venind pe furiș, sau ca un cîrd de ciori care, la sgomotul unei detunări se 'nalță croncănind și mătură văzduhul în sbor nebun, așa au rupt-o de fugă artiștii, camarazii lui. Mă iau după ei și-i trîntesc unii peste alții și-i fac să strige „ajutor!" Iar după ce și-au pierdut toată mintea de spaimă, am dat voe tuturor celor neînsuflețite să-i hărțuiască. Rădăcinile și spinii li se agățau de haine... Unuia îi rămînea o mînecă, altuia pălăria. M'am ținut astfel după ei, lăsînd aici pe Pyram preschimbat în măgar... cînd tocmai s'a deșteptat Titania și, dînd cu ochii de el, pe loc s'a îndrăgostit... de un măgar!

Oberon. — Mai frumos decît așa, nici nu mi-ar fi dat prin minte!... Dar cu Atenianul ce-ai făcut? I-ai dat cum ți-am spus, pe la ochi cu buruiana dragostei?

Puck. — Am făcut-o și pe-asta. L'am găsit dormind lîngă biata fată. Cînd s'o deștepta, o să dea cu ochii de ea negreșit. *(Intră Demetrius și Hermia).*

SCENA VI

Demetrius, Hermia. Mai în fund, Oberon și Puck, invizibili.

Oberon. — Sssst! Iată Atenianul cu pricina.

Puck. — Ea, da... Dar pe el nu l'am mai văzut.

Demetrius. — O, de ce-l alungi aşa, pe cel ce te iubeşte atîta? Numai cu un duşman se poartă cineva astfel!

Hermia. — Mă mulţumesc deocamdată numai cu atît. Dar o să mă port şi mai rău, căci mă tem că mi-ai şi dat prilej pentru aceasta. Dacă ai omorît pe Lysander pe cînd dormea, încalte tot eşti pînă la genunchi, — cufundă-te de tot în sînge: omoară-mă şi pe mine! Soarele nu era mai credincios zilei, ca Lysander, mie. Ar fi putut el oare să părăsească pe Hermia dormind? Aşi crede mai degrabă că pămîntul poate să fie găurit dintr'o parte într'alta, şi că luna trecînd prin centrul lui, s'ar duce la antipozi să caute pricină miezului luminos al zilei, pe care fratele ei, soarele, o face să strălucească în clipa asta, acolo!... E peste putinţă să nu-l fi ucis tu... Numai un ucigaş are o astfel de privire, un aer aşa de sinistru şi de sălbatec, ca al tău.

Demetrius. — Nu, asemenea aer nu are decît un ucis, cum sînt eu, căci tu mi-ai zdrobit inima cu cruzimea ta... Şi totuşi privirile tale, ucigaşo, sînt tot aşa de senine, de strălucitoare, ca luceafărul dimineţii senin şi strălucitor, în sfera lui luminoasă.

Hermia. — Ce au aface toate astea cu Lysander al meu?... Unde-i el? O, dragă Demetrius, dă-mi-l! Vrei?

Demetrius. — Mai bine i-aşi da capul cînilor!

Hermia. — Fugi, cîne! Fugi din faţa mea! M'ai făcut să es din toate marginile răbdării... L'ai omorît? Dacă-i aşa, atunci să te ştergi din numărul celor vii! Oh, dar spune-mi cel puţin o

singură dată adevărul, spune-mi dacă ții la mine!... Nici odată n'ai fi îndrăznit să-l privești în față cît era treaz ; l'ai ucis dar în somn? O, curagiosule! Un vierme, o viperă ar putea face aceiași ispravă! Da, nici o viperă nu-i mai veninoasă ca tine, șarpe!

Demetrius. — Îți verși degeaba necazul asupra mea, că nu sînt vinovat cu nimic. Nu l'am ucis eu, și, după cît știu, Lysander nu e mort.

Hermia. — Așa?... Atunci spune-mi te rog,— e bine?

Demetrius. — Și dacă ți-așî răspunde, ce răsplată așî avea?

Hermia. — Aceia de-a nu mă mai vedea niciodată... De-i mort, ori de trăește, să dispari pentru totdeauna din ochii mei. *(Ese prin fund).*

Demetrius. — Zădarnic m'așî mai ține după ea, cîtă vreme e așa de mîniată. Mai bine rămîn aici puțin. Povara suferinții e mai grea cînd nu dormi. Dar așteptînd, poate că vine somnul să-mi dea o clipă de liniște. *(Se culcă pe iarbă și adoarme).*

Oberon. — Ce-ai făcut, Puck? Te-ai înșelat și-ai dat altuia pe la ochi cu floarea fermecată, în loc să dai cui trebuia... Cu greșala ta ai stricat o dragoste, în loc să dregi una care nu mergea bine.

Puck. — Așa merg toate după voia sorții! Pentru un singur credincios, alții, mii, înșală, mint și-și calcă jurămintele.

Oberon. — Acum, fuga ca vîntul și caută 'n toate părțile prin pădure pe Helena, pe acea frumoasă fată din Atena care-i bolnavă de dragoste și ostenită de-atîtea suspine. Du-te și a-

du-o încoace cu vr'un fel de farmec, până ce eu vrăjesc ochii iubitului ei.

Puck. — Fug, sbor ca săgeata din arcul unui Tătar! *(Puck ese).*

Oberon (atingînd ochii lui Demetrius cu floarea).

Sucul tău, floare rănită
De săgeata lui Amor,
Cînd i-l pun pe ochi, uşor,
Draga lui cea părăsită
Să-i pară la deşteptare
Mîndră şi strălucitoare
Ca luceafărul de sus
Cînd s'arată la Apus...
— Astfel cînd te-i deştepta
Cere-ţi leacul de la ea!

(Puck reintră).

Puck. — Stăpîne, rege al zînelor, vine şi Helena acum. Omul asupra căruia m'am înşelat întâiu, se ţine după ea, cerşindu-i dragostea. Ce facem? Stăm să luăm parte şi noi la comedia asta?... O, ce nebuni sînt muritorii citeodată.

Oberon. — Dă-te puţin la oparte... Cu larma lor, au să deştepte pe Demetrius!

Puck. — Doi inşi vor face curte uneia singure!... Mai rar aşa petrecere! Isprăvi de-acestea fac eu. Şi cu cît se 'ncurcă mai tare lucrul, cu atît mai mult îmi place! *(Intră Lysander şi Helena).*

SCENA VII

Puck, Oberon de-oparte. Lisander, Helena. Demetrius adormit.

Lysander.— Și dece crezi oare că-ți spun vorbe de iubire în batjocură? Dispreţul și batjocura nu se potrivesc cu lacrimile. Dar vezi, eu plîng, cînd îți jur că te iubesc. Poți pune la îndoială un jurămînt făcut astfel? Cum poți găsi măcar o umbră de batjocură în toate acestea, cînd ai atîtea semne care să-ți arate că sînt de bună-credință?

Helena.— Te-afunzi tot mai mult în gluma ta răutăcioasă. O, ce luptă diabolică și sfîntă în acelaşi timp, cînd adevărul luptă tot cu adevărul!... Jurămintele acestea se cuvin Hermiei, nu mie. Ce, vrei s'o părăseşti? Pune în fiecare talger cîte-un jurămînt și balanța stă neclintită; nu te alegi cu nimic. Jurămintele pe care mi le faci mie acum, le-ai făcut altădată și Hermiei. Cum vrei să nu-mi pară uşoare ca nişte poveşti?

Lysander.— N'aveam minte, cînd o iubeam pe ea.

Helena.— Socot că nici acum, cînd o părăseşti, n'ai mai multă minte.

Lysander.— Știi bine că Demetrius pe ea o iubeşte, nu pe tine.

Demetrius (trezindu-se din somn și dînd cu ochii de Helena).—Heleno! Zînă! Nimfă! Desăvîrşire cerească! Cu ce-aşi putea asemui ochii tăi mai limpezi decît cristalul? O, cum mă îmbie buzele tale, ca două cireşe coapte, și cum mă ispitesc! Zăpada muntelui Taurus, mîngîiată de vînturile orientului, îmi pare neagră ca corbul, pe lîngă braţul tău desgolit... O, lasă-mă să ți-l sărut!

Helena.— Ce chin! Ce iad!... Văd că v'aţi înţeles cu toţii să vă bateţi joc de mine. N'aveţi nici un pic de simţire, de mă umiliţi într'atîta? Dispreţuiţi-mă ca până acuma, dar nu mă luaţi în rîs. Dac'aţi fi oameni, nu v'aţi purta aşa cu o femee. N'aţi veni cu jurăminte de dragoste şi cu laude, cînd ştiu bine că nu mă puteţi suferi. Amîndoi vă duşmăniţi pentru Hermia, şi'acum amîndoi v'aţi unit ca să vă bateţi joc de biata Helena! Frumos vă şade să luaţi în rîs o biată fată, numai ca s'o faceţi să plîngă. Nici un om cu suflet nobil n'ar putea să chinuiască şi să insulte pe o fată, numai ca să petreacă, — precum faceţi voi acum.

Lysander.— Eşti rău la suflet, Demetrius. Tu iubeşti pe Hermia, ştiu. Ei bine, ţi-o dau cu toată voia şi din toată inima, numai să-mi laşi pe Helena, pe care o iubesc şi-o voi iubi până la moarte.

Helena.— De cînd sînt n'am mai auzit atîtea minciuni, numai de dragul unei batjocuri!

Demetrius.— Lysander, vezi-ţi de Hermia ta. Mie nu-mi trebue. Dac'am iubit-o vre-odată... acum s'a isprăvit. Inima mea a poposit la Hermia numai în treacăt, ca să se'ntoarcă-apoi acasă, la Helena, unde va rămînea pentru totdeauna.

Lysander.— Nu l asculta, Heleno. Minte.

Demetrius.— Ia-ţi seama la vorbe, dacă nu vrei să le plăteşti prea scump!... Uite îţi vine dragostea ta! Aceia e iubita ta. *(Intră Hermia.)*

SCENA VIII

Cei de înainte, Hermia.

Hermia.— Intunericul nopţii, dacă ne lipseşte de vedere, ne agereşte în schimb auzul. De aceia,

nu ochii m'au adus până la tine, Lysander, ci urechea... Te-am cunoscut după glas.. Dar de ce-ai plecat așa, și m'ai lăsat adormită?

Lysander.— Nu puteam să mai stau, cînd dragostea mă silea să plec.

Hermia.— Ce dragoste te-ar fi putut sili să pleci, cînd eu eram lîngă tine?

Lysander.— Dragostea Helenei, care umple noaptea de lumină, mai mult decît luna și stelele... Dece mă tot cauți într'una? Nu pricepi din vorbele mele că nu te mai iubesc și că de-aceia te-am părăsit?

Hermia.— Nu, nu se poate! Minți! Una spui și alta crezi.

Helena.— Doamne, și ea e amestecată în complotul lor! Cu toții au pus la cale gluma asta proastă, pe socoteala mea... Hermio! Și tu te-ai înțeles cu ei, ingrato, ca să mă batjocorîți? Așa dar tu, care-mi erai ca o soră... Toată prietinia noastră, toate mărturisirile noastre, toate ceasurile petrecute împreună, cînd nu ne mai înduram să ne despărțim, toate, toate le-ai uitat? Ai uitat anii de școală, ai uitat copilăria noastră? De cîte ori, Hermia, n'am născocit înfloriturî nouă, lucrînd amîndouă la același gherghef, îngînînd același cîntec, pe același ton, ca și cum mînile noastre, vocea și sufletele noastre, ar fi fost un singur tot! Așa am crescut laolaltă, ca două cireșe, despărțite și totuși legate împreună, ca două fructe pe aceiași tulpină, cu două trupuri dar cu o singură inimă... Vrei acum să sfîșii legătura noastră, batjocorind pe biata ta prietină, ca să ții hangul acestor oameni? Asta nu-i demn de o fată, și o prietină nu se poartă astfel. Toate femeile te-ar învinui, cu toate că eu singură sufăr.

Hermia. — Nu înţeleg deloc mustrările tale. Eu n'am nimic cu tine, dar văd că *tu* ai ceva cu mine.

Helena. — N'ai pus tu pe Lysander să se ţie de mine în bătae-de-joc, să-mi laude faţa şi ochii? Şi pe celalalt curtezan al tău, pe Demetrius, care până mai adineaori îmi da cu piciorul, nu l'ai pus tu să-mi zică nimfă, zeiţă, scumpă, rară, divină? De ce-mi zice astfel, cînd ştiu bine că mă urăşte? Şi de ce Lysander zice că nu te mai iubeşte şi vine să-mi spue mie minciuni de dragoste, dacă nu din îndemnul tău şi cu voia t-? Ce să fac eu, dacă nu-s norocoasă ca tine şi iubită de toţi, ci sînt nefericită, iubind pe cine nu mă iubeşte? Ar trebui să mă plîngi, iar nu să mă dispreţuieşti pentru asta.

Hermia. — Nu înţeleg ce vrei să-mi spui.

Helena. — Da, da, urmează. Ia-ţi o mutră întristată, şi strîmbă-te cînd sînt cu spatele. Da, faceţi-vă cu ochii unii altora, duceţi gluma până la capăt. Comedia asta bine jucată până la sfîrşit, e bună de trecut în cărţi. Dac'aţi avea macar o umbră de simţire, n'aţi face aşa din mine batjocura voastră... Dar urmaţi-vă jocul. Greşala e a mea, în parte: am s'o răscumpăr cu plecarea mea de-aici, sau cu moartea. *(Vrea să plece.)*

Lysander. — Nu, stai iubită Helena, ascultă-mă! Frumoasă Helena, dragostea... viaţa... sufletul meu!

Helena. — O! foarte bine!

Hermia. — Dragul meu, n'o mai lua aşa în ris!

Demetrius. — ...Şi dacă Hermia nu te poate îndupleca, te pot sili eu!...

Lysander. — Tu nu mă poţi sili, după cum ea nu mă poate îndupleca. Ameninţările tale n'au mai multă putere decît vorbele ei... Heleno, te

iubesc! Da, pe viața aceasta, pe care și da-o bucuros pentru tine, jur să-ți probez că minte acela care zice că nu te iubesc

Demetrius.— Și eu îți spun că te iubesc mai mult decît te poate iubi el.

Lysander.— Dacă așa spui tu, vino puțin mai la o parte și fă dovada!

Demetrius.— Sînt gata Vino!

Hermia.— Lysander, unde vrei s'ajungi? *(Incearcă să-l oprească.)*

Lysander.— Inapoi, Etiopeano!

Demetrius.— Lasă-l, lasă-l că nu vine! Se face că se'nfurie, că vrea să vie,— dar nu se mișcă din loc

Lysander (încercînd să scape de Hermia).— Lasă-mă, mîță! Scaiu! Dă-mi drumul, ori te scutur depe mine, ca pe-un șarpe!

Hermia.— De ce-mi vorbești așa de urît? De cînd te-ai schimbat astfel, iubitul meu?

Lysander.— Iubitul tău!... Hai, lasă-mă odată!

Hermia.— Glumești, Lysander?

Helena.— Firește, cîte-și-trei glumiți.

Lysandrer.— Demetrius, îmi țin cuvîntul!

Demetrius.— Ași vrea să-mi dai iscălitura ta, căci văd că o slabă legătură e de-ajuns să te ție pe loc. Nu mă'ncred în cuvîntul tău.

Lysander.— Vrei s'o arunc, s'o bat, s'o las moartă? Deși o urăsc, nu vreau să dau în ea.

Hermia.— O, ce rău mai mare îmi poți face decît să mă urăști? Tu să mă urăști? Și de ce? Vai, dragul meu, ce'nseamnă asta? Nu sînt tot eu, Hermia, nu ești tot tu, Lysander? Sînt tot așa de frumoasă ca și mai înainte. Chiar în noaptea asta mă iubeai. Totuși în noaptea asta m'ai părăsit. M'ai părăsit oare? O, cerul să-mi ajute!...

Părăsită, în adevăr? Nu, nici nu îndrăznesc să cred!

Lysander.— Da, pe viaţa mea, nu vreau să te mai văd niciodată. Poţi să nu mai ai nici o nădejde, nici o îndoială despre asta; fii sigură. Helena mi-e dragă, şi pe tine te urăsc.

Hermia.— O, prefăcut-o! Vierme ascuns în floare! Vrăjitoare! Cum? Ai venit pe cînd dormeam, în noaptea asta, şi mi-ai furat iubitul?

Helena.— Frumos de tot! Nu ţi-e ruşine? Vrei să mă sileşti să-ţi spun vorbe urîte fără voia mea? Pfiu! păpuşico! ipocrito!

Hermia.— Ce? Mi-a zis păpuşică? Pricep eu unde vrea ea să bată. Ea e înaltă, eu mică... Şi crezi că asta te înalţă în ochii lui, prăjină lungă? Poate cu asta îl vei fi amăgit... Sînt mică, da? Dar tot nu-s aşa de micuţă, ca să nu pot ajunge cu ungiile la ochii tăi.

Helena.— Vă rog, domnilor, apăraţi-mă! Cu toate că mă luaţi în rîs, n'o lăsaţi să mă bată. Eu n'am fost, şi nici nici nu pot fi rea. Ea e mai aprigă. Ce, credeţi că dacă e mai mică decît mine, pot să-i ţin piept?

Hermia.— Iar mică? O auziţi?

Helena.— Dragă Hermia, nu fii aşa rea cu mine. Eu te-am iubit întotdeauna, Hermia. Întotdeauna ţi-am păstrat tainele şi nu ţi-am făcut nici un neajuns. Doar atît, c'am dat pe faţă lui Demetrius fuga ta cu Lysander. El te-a urmărit şi eu m'am ţinut după el din dragoste. Dar m'a gonit, m'a ameninţat chiar cu moartea. Şi acum, dacă mă laşi să plec, mă'ntorc la Atena şi-ţi dau pace. Lasă-mă să plec, vezi cît sînt de simplă şi fără minte.

Hermia.— Ei, pleacă! Cine te ţine?

Helena. Inima mea smintită, pe care o las aici.

Hermia. – Cui o lași? Lui Lysander?

Helena – Nu, lui Demetrius.

Lysander. – N'avea grijă, Helena, că nu-ți face nimic!

Demetrius. – Nu, n'o să-i facă nici un rău, cu toate că-i iei tu apărarea,

Helena.— Oh, n'o știți: cînd se mînie e foarte rea... La școală toate știam de frica ei, deși era așa de mică.

Hermia.— Mică, înc'odată! Nu găsește altceva să-mi spună decît mereu mică și pitică. Și voi o lăsați să mă insulte așa? Stați că pun eu mîna pe ea!

Lysander. – La o parte, pitico! neghinuță! stîrpitură!

Demetrius — Ești prea îndatoritor cu Helena care n'are nevoe de serviciile tale. Las'o în pace, n'o mai pomeni, nu-i mai lua apărea, — ori dacă nu, ai să mi-o plătești!

Lysander.— Acum cînd Hermia nu mă mai ține, vino după mine dacă îndrăznești, să hotărîm a cui va fi Helena.

Demetrius. – Să viu *după* tine? Viu *înaintea* ta! *(Es amîndoi.)*

Hermia.— Tu ești de vină că se bat... Dar ia mai stai... de ce fugi?

Helena — Să stau cu tine? Nu. Tu ai mîni mai iuți la sgîriat ca mine, dar și eu am picioare mai lungi. *(Helena ese)*

Hermia. — Sînt zăpăcită... nici nu mai știu ce să-i răspund *(Aleargă după Helena.)*

SCENA IX

Oberon, Puck.

Oberon.— Şi toate acestea numai din pricina neghiobiei tale! Totdeauna pui la cale cîte-o năzdrăvănie, din greşală dacă nu cu tot dinadinsul.

Puck.— Crede-mă, rege al umbrelor, că din greşală. Nu mi-ai spus tu că o să recunosc omul după hainele lui de Atenian? Dacă au fost doi, ce sînt eu de vină? Dar nu-mi pare rău că s'au întors lucrurile aşa: am petrecut de minune.

Oberon.— Dar ştii că acum ei caută un loc unde să se bată? Fuga Robin, grăbeşte-te! Sporeşte întunericul nopţii, învălue stelele în ceaţă deasă şi neagră ca Acheronul, — nu-i lăsa să se bată, nu-i lăsa să se întîlnească. Imită cînd vocea lui Lysander, făcînd pe Demetrius să turbe, cînd pe a lui Demetrius.. şi încurcă-i astfel pe amîndoi, fă-i să alerge unul după altul fără să se poată întîlni. Pănă ce vor pica amîndoi de oboseală, şi Somnul, fratele morţii, va lăsa pe fruntea lor picioarele-i de plumb şi aripile-i de liliac. Şi atunci dă-le iarăşi pe la ochi cu floarea asta fermecată, care are totodată şi darul de a-i limpezi de orice năluciri şi de a da lucrurilor înfăţişarea lor obişnuită. Aşa, cînd se vor trezi din somn, toată comedia asta o să le pară c'a fost un vis, şi se vor întoarce la Atena imprietiniţi pentru totdeauna. In vremea aceasta, eu mă duc să întîlnesc pe regina mea, să-i cer pajul indian, să-i scot vraja din ochi şi s'o scap de dragostea acelei dihănii cu cap de măgar. Şi toate vor eşi iarăşi bine.

Puck.—Trebue să ne grăbim, stăpînul meu fee-

ric. Zmeii nopții încep să spargă norii cu zborul lor, iar jos la Răsărit, în curînd vor străluci vestitorii zorilor. Fantomele rătăcitoare se strîng în cete și se întorc în țintirim. Toate sufletele damnate, care-și au mormîntul la răspîntie de drumuri sau în fundul apelor, s'au și întors la culcușul lor de rîme, căci pururi se tem de lumina zilei și numai noaptea neagră este a lor.

Oberon.—Dar noi sîntem altfel de duhuri: eu am fost adeseori la vînătoare cu favoritul Aurorei și pot să cutreer toate pădurile, pînă în clipa cînd porțile de flacări roșii ale Răsăritului se deschid cu splendide raze asupra oceanului, schimbînd în aur galben valurile lui verzi și amare... Oricum, grăbește-te să isprăvim înainte de ziuă. *(Oberon pleacă).*

Puck (singur).—

Tot în sus și'n jos mereu,
Am să-i port precum vreau eu
Cînd încolo, cînd încoace,
Cum le cînt, așa să joace...
Chiar s'aici am să-i aduc.
Haide, zăpăcește-i, Puck!

(Intră Lysander.)

Iată unul... Vi-i aduc!
Nu degeba'mi zice Puck!

SCENA X

Puck, Lysander, apoi Demetrius

Lysander.—Hei, unde ești Demetrius? Vorbește acum, dacă ai curaj.

Puck.—Aici, prostule, aici. Scoate spada şi apără-te. Unde eşti ?

Lysander.—Te-ajung acum !

Puck.—Atunci vino după mine să găsim un loc mai neted. *(Lysander se ia după voce şi ese prin fund. Puck rămîne în scenă. Intră Demetrius)*

Demetrius.— Unde eşti Lysander, unde fugi ? In care tufă te-ai ascuns ?

Puck.—Fricosule, toată noaptea o să stai acolo ameninţînd la stele ? Ei, n'auzi ? Am să te bat cu nuiaua, ca pe un copil. E dezonorat acela care trage spada împotriva ta. Nu vii odată ?

Demetrius.—Viu, viu ! Acolo eşti ?

Puck.—Ia-te după glas... Aici nu ne putem bate. *(Amîndoi es. Intră Lysander.)*

Lysander.—Mereu mă chiamă şi mă aţîţă şi unde-l caut, nu-l găsesc. E mai iute de picior decît mine. L'am alergat cît am putut de iute, dar el a şters-o şi mai repede. Aşa că acum mă văd rătăcind în întuneric, fără nici o cărare... Ia să mă culc eu, mai bine, că pic de osteneală. *(Se culcă.)* O, zorilor, veniţi mai curînd ! La lumina voastră sură voiu da cu ochii de el şi mă voiu răzbuna. *(Adoarme.)*

Puck (întră din dreapta).—Ho-ho-ho ! Fricosule, decc nu vii ? *(Intră şi Demetrius).*

Demetrius — Aşteaptă-mă, dacă îndrăzneşti. Ştiu bine că fugi de mine, schimbînd într'una locul pentrucă nu cutezi să mă aştepţi... Unde eşti ?

Puck (din partea opusă).—Aici !

Demetrius.—A, vrei să-ţi baţi joc de mine ! Ai să-mi plăteşti tu asta mîne, cînd vom da o-

chi la lumina zilei. Până atunci, fă ce vrei. Mie mi-e somn. Mă doboară oboseala. Am să mă culc pe iarba asta răcoroasă, dar mîne'n zori să mă aștepți. *(Se culcă și adoarme. Intră Helena).*

SCENA XI

Puck, Helena, apoi Hermia.—Demetrius și Lysander adormiți

Helena. – O, noapte tristă! O, noapte fără de sfîrșit, scurtează-ți ceasurile! Veniți odată voi raze ale dimineții, să mă pot întoarce la Atena și să-i scap de mine pe cei de aici. Și tu, somn care adormi durerea, scapă-mă și pe mine de mine însămi, cîteva clipe! *(Se culcă și adoarme).*

Puck. –
Păn'acuma sînt doar trei.
(Intră Hermia).
Iat'o și pe-a patra, vine.
Tristă și mîhnită ce-i!...
Cupidon, nu ți-e rușine
Toată mintea să li-o iei, –
Ce-ai cu bietele femei?

Hermia. – Niciodată nu m'am simțit așa de obosită. Sgîriată de mărăcini, umedă de rouă... Nu pot să mai umblu, nu pot nici să mă mai tîrăsc... M'au părăsit și picioarele și toate dorințele. Am să mă odihnesc aici pînă la ziuă. Cerul să-mi apere pe Lysander, dacă au de gînd să se bată. *(Se culcă pe iarbă și adoarme.)*

Puck (încet).—

Pe pămînt.
Dormiţi adînc,—
Singur eu rămîn de strajă
(Se apropie de Lysander:)
Ochii tăi am să-i descînt
Să te mîntuesc de vrajă.
(Se apleacă asupra lui şi-i atinge ochii cu floarea)
Cînd te vei redeştepta,
Cheamă pe iubita ta
Cea de mai 'nainte
Să te uiţi în ochii ei
Şi să-i faci apoi, de vrei,
Alte jurăminte...
Aşa se va'mplini o vorbă veche,
Că fiecare şi-a găsit pereche,—
Perechea cea mai bună pentru sine.—
Şi toate se vor isprăvi cu bine!

CORTINA

Actul IV

ACTUL IV

Decorul din actul III. Hermia, Helena, Lysander și Demetrius, adormiți

SCENA I

Titania, Bottom, Zîne

Titania (cărte măgarul de Bottom). – Vino, vino, stai aici pe stratul ăsta de flori, să mîngîiu obrajii tăi iubiți, să presar trandafiri pe capul tău cu părul lins și moale, să sărut urechile tale mari și frumoase, tu, bucuria mea dulce!

Bottom. – Unde-i Floarea-Mazării?

Floarea-Mazării. – Iată-mă.

Bottom, — Scarpină-mă puțin după ureche.. Unde-i Funigel?

Funigel. — Aici.

Bottom. – Dragă domnișorule Funigel, ia-ți uneltele și du-te de-mi prinde pe o floare de scaete un bondar cu burta de catifea; pe urmă adu-mi săculețul lui cu miere. Vezi, nu te încălzi prea mult la treabă, ca să nu crape săculețul: mi-ar părea rău să te mînjești cu miere, *signore...* Unde-i Bob-de-Muștar?

Bob-de-Muștar. – Iată-mă.

Bottom. – Dă 'ncoace mînuța ta. *(Bob-de-Muș-*

tar se înclină). Fără plecăciuni multe, dragă domnule Muştar!

Bob-de-Maştar. – Ce doriţi dela mine?

Bottom.—Nimic, dragă domnule, decît doar să ajuţi pe signorul Funigel să mă scarpine. Trebue să-mi caut un bărbier... îmi pare că am un obraz foarte păros... Şi eu sînt un măgar aşa de simţitor: îndată ce simt că mă mănîncă, trebue să mă scarpin!

Titania.—Tu, dragostea mea, vrei s'asculţi puţină muzică?

Bottom,—Am o ureche destul de bună pentru aşa ceva. Să se aducă zamparale şi cimpoiu!

Titania. – Ia spune-mi, iubirea mea, ce-ai dori să mănînci?

Bottom.—Zău, aşi vrea un mertic de ovăz. Dar, ştii, ovăz uscat, de cel bun... Mi-ar prinde bine şi-o leacă de fîn. Nimic pe lume nu-i mai bun ca fînul proaspăt.

Titania. – Am o zînă care ştie să scotocească peste tot... Ea va descoperi vr'o ascunzătoare de veveriţă şi din hambarele ei îţi va aduce miez de nucă verde.

Bottom. – Parcă tot mai bun ar fi un pumn de mazăre boabe... Dar... ştii ce e mai bine? Vă rog să nu mă mai tulbure nimeni de acum... Mi-a venit aşa... o *expoziţie* de somn.

Titania.—Dormi, dragul meu, te culc pe braţele mele... Zîne, depărtaţi-vă! (*Zînele pleacă*)... Astfel caprifoiul de grădină se împleteşte cu cel sălbatec... şi tot astfel edera, plăpîndă ca o femee, îşi mlădie inelele sale pe degetele de scoarţă ale ulmului... O, cît îmi eşti de drag!... O, ce nebună-s după tine! (*Amîndoi adorm. Peste puţin intră Puck.*)

SCENA II

Puck, Oberon și cei dinainte

Oberon (venind spre Puck). — Salut, dragă Puck!.. Ia-te-uită. A'nceput să-mi fie milă de rătăcirea ei... Intîlnind-o mai adineaori prin crîng, unde căuta fructe dulci pentru monstrul acesta, am dojenit-o și ne-am certat. Tocmai îi împresurase tîmplele păroase cu o ghirlandă de flori proaspete și parfumate... Și stropii de rouă, care altădată străluceau ca niște perle orientale pe boboci de floare, acum păreau lacrămi plînse de bietele flori, pentru umilirea la care au ajuns. După ce-am luat-o în rîs ș'am mustrat-o destul, ea încercă să mă îmbune, umilită și rugătoare. Atunci, i-am cerut pajul indian și numaidecît mi l'a dăruit. A pus pe o zînă să mi-l aducă în împărăția mea... Acum, cînd pajul e al meu, am s'o mîntui de rătăcirea urîtă în care a căzut. Tu dragă Puck, ia de pe tigva acestui bădăran capul de măgar, ca să se deștepte odată cu ceilalți, să se întoarcă cu toții la Atena și să uite păţaniile din noaptea aceasta, cum uiți un vis urît și chinuitor.. Dar mai întăiu, să descînt pe crăiasa mea. (*Atingînd ochii Titaniei cu o floare albă.*)

Ca să vezi ca mai 'nainte
Și să fii din nou cuminte
Cînd te vei trezi din somn,—
Cu-a Dianei floare castă
Eu te vindec de această
Vrajă a lui Cupidon...

...Şi acum deşteaptă-te, Titania, tu dulcea mea regină!

Titania (deşteptîndu-se).—Oberon al meu! O, ce vis! Se făcea că eram îndrăgostită de-un măgar...

Oberon (arătîndu-l pe Bottom).—Iată-l.

Titania.—Cum? S'au întîmplat în adevăr toate acestea?... O, ce hîd îmi pare capul lui acum!

Oberon.—Tăcere. Puck, schimbă-i capul!

Puck (scoate capul de măgar de pe umerii lui Bottom).—Cînd te vei trezi, să vezi lumea iarăşi prin ochii tăi de prost.

Oberon.—Acum, Titania, puţină muzică! Şi-un somn mai greu ca de obiceiu să îngreueze simţurile acestor muritori.

Titania (spre fund).—Să'nceapă muzica! De cea care vrăjeşte somnul! *(S'aud melodii aeriene).*

Oberon.—Aşa, cîntaţi. Vino, crăiasa mea, să ne dăm mînile şi să legănăm pămîntul pe care dorm aceste fiinţe. Ne-am împăcat. Şi mîne, la miezul nopţii, ne vom duce în palatul lui Theseu, să-i binecuvîntăm nunta şi urmaşii cei mai îndepărtaţi... Odată cu el se vor uni şi aceste două perechi de îndrăgostiţi, la aceiaşi serbare.

(Incepe să se lumineze de ziuă)

Puck.—

Ascultă... ori îmi pare mie?
S'aude-un glas de ciocîrlie...

Oberon.—

Hai, regina mea, 'n tăcere
După noaptea care piere,
Să călătorim într'una
Pănă vom întrece luna.

Titania,—
Hai, stăpînul meu !... Și'n drum,
O să-mi spui și mie cum
M'ai găsit dormind pe flori,
Intre simpli muritori...

(Oberon, Puck și Titania pleacă. Rămîn cele două perechi adormite și Bottom.. Zori de ziuă. Se aude un corn de vînătoare. Apoi intră Theseu, Hippolyta, Egeu și suita.)

SCENA III

Cei adormiți, Theseu, Hippolyta, Egeu și suita

Theseu.—Să se ducă unul dintre voi să caute pădurarul, căci acum ne-am împlinit ceremonia pentru mîndrul Maiu... Și, cum ne-a prins dimineața aici, vei asculta, Hippolyta, concertul cînilor mei de vînătoare... Haide, dați-le drumul pe vălceaua din spre apus și lăsați-i să gonească... Fuga, vă zic, de-mi găsiți pădurarul! *(Un om din suită pleacă.)* Noi ne vom urca, Hippolyta, sus pe-o culme, să ascultăm de acolo muzica lătrăturilor cum se amestecă cu ecourile.

Hippolyta.—Eram într'o zi cu Hercul și Cadmus la o vînătoare de urși, într'o pădure din Creta. Aveam cîni spartani. Niciodată n'am auzit o harmalae mai frumoasă! Părea că strigă nu numai pădurile, dar și fîntînile, și cerul, și ținuturile de prin-prejur... Niciodată n'am auzit o larmă mai muzicală, un tunet de glasuri mai armonios! *(Se luminează de tot).*

Theseu—Și cînii mei sînt din Sparta,—roșiaici, cu buzele largi, cu urechile mari care mă-

tură roua dimineţii,—scurţi în picioare şi înceţi la goană, dar cu nişte lătrături care sună cadenţat ca clopotele. Niciodată, nici în Creta, nici în Sparta, nici în Tesalia, o mai mare armonie de strigăte n'a răspuns cu atîta veselie cornului de vînătoare. Vei auzi acum! (*Dă cu ochii de Hermia şi Helena*). Dar... linişte! Cine-s nimfele acestea?

Egeu.—Stăpîne, e fiica mea. Cel de colo e Lysander, cel de dincolo e Demetrius lată şi pe Helena lui Nedar. Nu înţeleg ce caută toţi aici.

Theseu.—De bună samă că s'an sculat de dimineaţă ca să serbeze sfîrşitul lunei Mai şi ştiind că şi noi vom veni să l serbăm, ne-au eşit înainte ca să ia parte la solemnitate. Dar ia spune, Egeu: nu era vorba că astăzi Hermia să dea răspunsul dacă ia ori nu pe Demetrius?

Egeu.—Chiar astăzi, slăvite duce.

Theseu.—Porunciţi vînătorilor să mi-i deştepte în sunete de corn! (*Un om ese. Sunet de corn. Cei adormiţi se trezesc, afară de Bottom*)

SCENA IV

Aceiaşi

Theseu.—Bună dimineaţa, prietini! Luna Mai a trecut... Oare abia acum încep să se împărecheze păsările din dumbrava aceasta?

Lysander.—Iartă-ne, slăvite duce!

Theseu.—Ridicaţi-vă. Ştiam că sînteţi în duşmănie,—cum se face că vă găsesc dormind unul lîngă altul? Pot oare două uri să doarmă la un loc fără să ia armele?

Lysander.—Slăvite duce, sînt încă zăpăcit de

somn... și jur că n'aș putea răspunde ce-am căutat aici... Totuși, parcă'ncep să-mi aduc aminte... Da, da. Mi se pare c'am venit aici cu Hermia. Am vrut să fugim din Atena, ca să scăpăm de urmările legii...

Egeu, — Destul! Milostive duce, ai auzit destul. Să fie pedepsit după lege!... Au vrut să ne înșele, Demetrius! Au vrut să ne fure, pe tine de soție și pe mine de consimțimînt!

Demetrius. — Stăpîne, frumoasa Helena m'a vestit că au de gînd să fugă și că au plănuit să se întîlnească în pădurea aceasta... Eu i-am urmărit, furios, iar Helena s'a ținut după mine, din dragoste. Dar, milostive duce, nu știu prin ce putere (căci de bună samă a fost la mijloc o putere necunoscută), toată iubirea mea pentru Hermia s'a topit ca zăpada, și-mi pare ca amintirea unei jucării din copilărie. Iar acum, aceia care a pus stăpînire pe toată inima, pe tot sufletul meu, și care e singura desfătare a ochilor mei, e Helena, fiica lui Nedar. I-am fost logodnic, înainte de a cunoaște de Hermia. Acum mă întorc iarăși la ea; mi-e dragă, o doresc și vreau să-i rămîn credincios toată viața.

Theseu. — Întîlnirea aceasta v'a fost cu noroc, iubiții mei. Vom mai vorbi noi despre întîmplare. Deocamdată, Egeu, să știi că trec peste voința ta: aceste două perechi vor fi unite pentru totdeauna în templu, odată cu noi. Și acum, fiindcă e tîrziu, să lăsăm vînătoarea pe altădată. La Atena, cu toții!.. Trei cu trei! Va fi o nuntă cum n'a mai fost. Vino, Hippolyta mea.

(Pleacă Theseu, Hippolyta, Egeu și suita).

SCENA V

Lysander, Hermia, Demetrius, Helena, — şi Bottom adormit.

Demetrius. — Toate întîmplările acestea îmi par micşorate şi şterse ca munţii din zare, pe care depărtarea îi preface în nouri.

Hermia. — Mie 'mi pare că văd toate lucrurile dublu.

Helena. — Eu tot aşa... Demetrius, care-i al meu de-acum, îmi pare un diamant găsit: e-al meu... şi parcă nu-i al meu!

Demetrius. — Sînteţi siguri că nu visăm? Mie mi se pare că dormim şi visăm încă... Oare a fost în adevăr ducele aici şi ne-a spus să-l urmăm?

Hermia. — Da, era şi tata cu el.

Helena. — Şi Hippolyta.

Lysander. — Şi ne-a poruncit să-l urmăm la templu.

Demetrius. — Da? Atunci să ştii că nu visăm... Hai, să-l urmăm şi pe drum să ne povestim visurile. *(Es cîte-şi patru. Rămîne Bottom singur).*

SCENA VI

Bottom (trezindu-se din somn). — Cînd mi-o veni replica, strigaţi-mă şi răspund. „Prea frumosule Pyram" asta vine acum.. Hei, Petre Quince!.. Flute, cîrpaciu de foale! Snout! Starveling!... Unde sînteţi?... Au fugit toţi şi m'au lăsat dormind... Ei, dar ce vis ciudat visai! O minte de om n'ar putea povesti ce-am visat...

Ar fi măgar acela care ar încerca să-mi tălmăcească visul ăsta .. Se făcea că eram... dar limba nu poate spune ce... Se făcea că eram... și se făcea că aveam... dar numai o paiață ar fi în stare să spună ce se făcea că aveam!... Ochi de om n'au mai auzit așa ceva, ureche de om n'a mai văzut așa ceva ca visul meu! Am să pun pe Petre Quince să scrie o baladă cu visul acesta. Îi va zice „*Visul lui Bottom*", și am s'o cînt în fața ducelui, la sfîrșitul piesei. Ori, pentru mai mare efect, am s'o spun chiar îndată după ce moare Pyram.

(CORTINA)

Schimbare de decor.

In Atena. O odae în coliba lui Quince

SCENA I

Quince, Flute, Snout, Starveling.

Quince. — Aţi găsit pe Bottom?

Starveling. — Nu se ştie ce s'a făcut. De bună samă, a fost răpit de zine.

Flute. — Dacă nu vine, reprezentaţia e compromisă. Fără el nu merge, — nu-i aşa?

Quince — Nu-i chip!... Dar oare n'am găsi în toată Atena pe cineva care să-i ţină locul?

Flute. — Nu, el e cel mai lustruit dintre toţi meşteşugarii din Atena.

Quince. — Da, şi cel mai chipeş. Şi ce voce de amorez!

Flute. — Curat, un juvaer! (*Intră Snug*).

SCENA II

Cei de înainte, Snug.

Snug. — Domnilor, ducele se întoarce dela templu însoţit de alte două sau trei părechi de dame şi cavaleri, cununaţi odată cu el. Dacă am fi putut izbuti să jucăm piesa, toţi ne-am fi pricopsit.

Flute. — O, dragă Bottom! Ai pierdut un venit de şase drahme pe zi, pentru toată viaţa.

Mai puţin de şase drahme pe zi nu i-ar fi dat... să mă spînzuraţi dacă i-ar fi dat mai jos de şase drahme pe zi, pentru Pyram! Şi le merita! Şase drahme, ori nimic! *(Intră Bottom).*

SCENA III

Cei de înainte, Bottom.

Bottom. — Unde eraţi, iubiţilor? Unde eraţi, mieluşeilor?

Quince. — Bottom! O, ce zi norocoasă!

Bottom. — Scumpi maestri, am să vă povestesc minuni! Dar să nu întrebaţi ce minuni anume, căci dacă vi le aşi spune, n'aş mai fi Atenian cum trebue. Am să vă spun tot, cum s'a petrecut.

Quince. — Spune, dragă Bottom.

Bottom. — Nici un cuvînt! Vă pot spune numai că ducele a stat la masă. Fuga, îmbrăcaţi-vă! Puneţi-vă băeri bune la gît şi panglici nouă la pantofi, şi veniţi îndată la palat. Fiecare să-şi repete rolul, căci, — ce mai vorbă lungă — piesa noastră a fost primită... In orice caz, Thisbeea să se primenească, iar leul să nu-şi tae unghiile, ca să fie cu ghiare... Şi, scumpii mei artişti, nu cumva să mîncaţi înainte ceapă sau usturoi, că miroase... şi trebue s'avem o răsuflare parfumată. Nu mă îndoesc că toţi au să zică: Ce piesă suavă! — Destul! Să mergem!

(CORTINA)

Actul V

ACTUL V

Sală mare în palatul lui Theseu.

SCENA I

Intră Theseu, Hippolyta, Philostrat, Curteni şi suita.

Hippolyta.— E foarte ciudat ceiace povestesc îndrăgostiţii aceştia, iubite Theseu.

Theseu.— Mai mult ciudat, decît adevărat. Niciodată nu voiu putea să cred în basme şi în poveşti cu zîne. Îndrăgostiţii şi nebunii au o minte de-opotrivă de născocitoare în plăzmuiri; ei văd lucrurile altfel decît cei cu mintea 'ntreagă. Lunaticul, amorezul şi poetul, au numai închipuire. Unul vede draci mai mulţi decît ar putea iadul să cuprindă, — acesta e nebunul. Îndrăgostitul, tot aşa de smintit, vede frumuseţea Elenei, pe faţa unei ţigănci urîte. Iar poetul, purtîndu-şi ochii înfrigurați dela pămînt la cer şi dela cer la pămînt, umple văzduhul de fantasme, cărora pana lui le dă nume şi viaţă, coborînd pe pămînt o plăzmuire aeriană... Astfel, noaptea cînd ţi-e frică, poţi lua drept urs o biată tufă!

Hippolyta.— Dar toată păţania lor de astă-noapte, aşa cum ne-au povestit-o ei, şi toate schimbările prin care au trecut sufletele lor, au o mare legătură între ele şi nu-mi par închipuire

goală. Au fost niște întîmplări de care mă minunez mereu...

Theseu.— Iată vin logodiții, vioi și plini de voe-bună! *(Intră cele două perechi de tineri).*

SCENA II

Cei de înainte, Lysander, Demetrius, Hermia, Helena.

Theseu.— Bucurie și noroc, dragii mei!

Lysander.— Fericirea fie cu voi, slăvite duce, și'n plimbările, și la masa, și'n așternutul vostru.

Theseu.— Veniți! Cu ce danțuri, cu ce petreceri vom putea omorî timpul.. veacul care desparte cina de culcarea noastră?... Unde-i Philostrat? Ce petreceri a mai pus la cale? Să vie Philostrat!

Philostrat.— Iată-mă, puternice Theseu.

Theseu.— Ei, — spune cu ce ne putem trece timpul în astă sară? Ce reprezentații, ce muzică ai pregătit, ca să ne amăgim un ceas întreg chinul nerăbdării?

Philostrat.— Iată o listă de cele ce s'au pregătit. Înălțimea ta s'aleagă cu ce să începem.

Theseu (cetind).— „Lupta Centaurilor, cîntată la harfă de un eunuc din Atena"... Nu ne trebue. Asta i-am povestit-o eu odată Hippolytei, în cinstea rudei mele Hercules. *(cetind:)* „Revolta Bacantelor bete, care-au sfîșiat pe cîntărețul din Tracia"... E o bucată veche, care s'a jucat pentru ultima oară cînd m'am întors biruitor din Teba. *(cetind:)* „Cele nouă muze jelind moartea Științei, de curînd răposată în mizerie". Aceasta e desigur vr'o satiră mușcătoare. Nu se potrivește la o nuntă. *(cetind:)* „O plictisitoare

și scurtă scenă a junelui Pyram ș'a iubitei sale Thisbeea, comedie tragică"... Comedie și tragică! Scurtă și plictisitoare! Asta-i cașicum ai zice ghiață caldă sau zăpadă fierbinte... Ce stranie împărechere!

Philostrat — Stăpîne, e o comedie numai de vre-o zece cuvinte. Și totuși e prea lungă, pentrucă în toată piesa nu-i nici un cuvînt la locul lui, nici un personagiu viu. Și-i foarte tragică, nobile duce, căci Pyram se omoară la sfîrșit,— ceiace, mărturisesc, mi-a stors la repetiție lacrămi... lacrămi de rîs nebun.

Theseu.— Cine-s aceia care o joacă?

Philostrat.— Sînt niște băieți meșteșugari cu palmele aspre, care în viața lor nu și-au bătut capul cu de-al de aceste și care au asudat cumplit ca să poată învăța pe de rost piesa pe care vor s'o joace la nunta Înălțimii tale.

Theseu.— O vom asculta.

Philostrat.— Nu, nobile duce! Nu-i vrednică de tine. Eu am ascultat-o pănă la capăt și nu-i nimic de ea, dar nimic, nimic, nimic... Afară numai dacă ai simți plăcere să-i vezi cum se muncesc și cît s'au chinuit ca să te slujească astfel.

Theseu.— Țin să ascult piesa. Nimic nu poate fi ridicul, cînd ți se dă cu inimă curată... Haide, zi-le să intre. Doamnelor, luați loc! (*Philostrat ese.*)

Hippolyta.— Nu prea e plăcut să vezi cum neputința se trudește în zadar, și bunele intenții cad subt o povară prea mare...

Theseu.— Dar, dulcea mea prietină, noi nu vom vedea așaceva.

Hippolyta.— Philostrat zice că nu se pricep deloc la ceiace vor să facă.

Theseu.— Cu-atît mai frumos din partea noas-

tră că le vom mulţumi pentru nimic. Noi vom înţelege bine ceiace ei au înţeles rău şi vom preţui zelul lor după intenţie nu după roade. Pretutindeni pe unde am fost, m'au întîmpinat prelaţi mari cu discursuri pregătite mai dinainte... Şi i-am văzut, palizi, tremurînd, oprindu-se în mijlocul unei fraze: frica şi emoţia le sugrumau vocea, aşa că, drept încheere, se întorceau, muţi, fără să fi ţinut discursul întreg... Crede-mă însă, dragă Hippolyta, că tăcerea şi emoţia asta îmi vorbeau inimii mai tare decît elocuenţa cea mai îndrăzneaţă. Iubirea şi simplicitatea, tocmai pentrucă-s mute, vorbesc mai mult firii mele. (*Philostrat se întoarce*)

Philostrat.— Nobile duce, Prologul e gata.

Theseu.— Să intre.

(*Fanfară de trompeţi. Intră personagiul care spune prologul. Adunarea s'a rînduit ca să asculte. Lysander şi Demetrius stau pe lîngă duce*).

SCENA III

Cei de mai 'nainte, Prologul (*Quince.*)

Prologul.—

De v'om supăra o clipă, noi venim cu gînduri bune
Şi de-aceia prin urmare, orice-am face, orice-am [spune,
N'am avut intenţii rele, dar ca să vă mulţumim
Noi venirăm prin urmare ca să v'arătăm ce ştim.
Nu pentru plăcerea voastră sînt acum actorii gata,
Ci-au venit ca să vă stoarcă lacrămi multe, cu [găleata,
Care dacă ascultîndu-i, fiind foarte pregătiţi,
Veţi afla chiar dela dînşii tot ce trebue să ştiţi.

Theseu. - Nu prea ştie unde să se oprească, mucalitul ăsta.

Lysander.— A luat-o razna, ca un armăsar nărăvaș. O bună învățătură, mărite duce: nu-i destul să vorbești, trebue să știi și *cum* să vorbești.

Hippolyta. — Și-a spus prologul, cum ar cînta un copil din flaut: scoate sunete, dar nici-o melodie

Theseu.— Rostirea lui a fost ca un lanț cu verigile încurcate: nu lipsea nici una, dar toate erau halandala. Cine vine acum ?

(*Intră Pyram, Thisbeea, Zidul, Luna și Leul, ca personagii mute, pe care le prezintă Prologul.*)

SCENA IV

Cei de mai 'nainte și personagiile intermezzului.

Prologul.—

Vă veți minuna, desigur ce'nsemnează toate a-
[cestea ?
Minunați-vă'nainte, păn' s-o lămuri povestea.
Nu știți cine-i omul ăsta ? Este Pyram... Dar fe-
[meea ?...
Prea frumoasa fată, este prea iubita lui,—This-
[beea,
Omul plin de var, de colo, reprezintă, ca să știți,
Zidul care-o să despartă pe cei doi îndrăgostiți.
Degetele-i răşchirate, — spun de-acum, să nu vă
[mire,—
Sînt spărturi în zid, prin care își spun șoapte
[de iubire...
Celalt om, cu felinarul și cu tufa ceia'n spate
Reprezintă luna plină... pentrucă întotdeauna
Cînd se întîlneau amanții, tocmai răsărea și luna.
Lighioana cea de colo, care se numește leu,
(Și care, vă spun în treacăt, este un amic de-al
[meu) —
El a speriat teribil, într'o noapte de iubire,

Pe Thisbeea, ce venise cea dintâiu la întîlnire.
Şi pierzîndu-şi ea mantaua în acea sperietură
Leul ăsta i-a pătat-o cu însîngerata-i gură.
Iar apoi venind şi Pyram cel frumos, cuprins de jale
A găsit asasinată mantia iubitei sale!
Atunci el scoţînd din teacă spada lui cea sîngerată
Făr'a mai sta mult la gînduri, şi-a'mplîntat-o'n [piept pe toată!
Iar iubita lui Thisbeea, care'n umbră aştepta,
Într'o clipă-a scos pumnalul şi s'a omorît şi ea!
Ce s'a petrecut în urmă mai pe larg au să vă spună
Leul, zidul, amorezii şi strălucitoarea lună.

(*Prologul pleacă, împreună cu Pyram, Thisbeea, Leul, şi Luna*).

Theseu.— Parcă nu-mi vine-a crede ca leul să ne poată spune ceva!

Demetrius.— N'ar fi de mirare să vorbească şi un leu, cînd sînt atîţia măgari care vorbesc.

Zidul (*înaintînd*).—
În această comedie s'a'ntîmplat să mă decid
Ca, eu, Snout căldărarul, să joc rolul unui zid
Şi-acest zid e plin de găuri,-să pricepeţi ce vă spui—
Prin care şoptesc în taină Pyram cu Thisbeea lui.
Varul, piatra, tencuiala depe mine, spun curat
Că eu *nu* sînt om, din contra, că sînt zid adevărat.
Iar de-o parte şi de alta, dinşii, care vasăzică,
Prin spărturile acestea îşi vorbesc cu mare frică...

Theseu.— Poţi pretinde mai mult dela un zid?

Demetrius.—E cel mai deştept zid din cîte-am întîlnit, stăpîne.

Theseu.— Tăcere! Pyram s'apropie de zid.
(*Intră Pyram.*)

SCENA V

Cei de mai 'nainte, Pyram, apoi Thisbeea.

Pyram.— Noapte, noapte, neagră noapte, cu al
[tău cernit veşmînt,
Care vii întotdeauna cînd nu-i ziuă pe pămînt,—
Vai, mi-e teamă că Thisbeea nu se ţine de cuvînt!
Şi tu, zidule simpatic, dragă zid... O, zid iubit
Care de cînd ţin eu minte curţile ne-ai despărţit,—
O, arată-mi o spărtură prin care să pot vedea
Dacă dincolo de tine n'a venit Thisbeea mea!

(*Zidul resfiră degetele.*)

Cerul să te aibă'n pază!... Zid iubit, îţi mulţumesc!..
Dar ce văd?... Nu văd pe nimeni... Pe Thisbeea
[n'o zăresc...
Zid afurisit, prin care nu-mi văd fericirea mea,
Blestemată fie-ţi piatra care m'a trădat aşa!

Theseu.— Dacă zidul e viu, mă mir că nu-i răspunde la ocară.

Bottom (*Pyram*).— Nu, stăpîne slăvit, n'are să răspundă. Pentrucă, după cuvintele „care m'a trădat aşa" vine replica Thisbeei. Ea trebue să intre'n scenă chiar acum, şi eu trebue s'o pîndesc prin spărtura zidului. Ai să vezi că lucrurile se întîmplă chiar aşa, cum spun eu. Uite-o că vine! (*Intră Thisbeea.*)

Thisbeea.—

O, iubite zid, adesea am venit plîngînd la tine
Pentrucă desparţi de-apururi pe Pyram al meu,
[de mine,
Gura-mi de cireşe-adesea sărutat-a cu sfială
Lespezile tale, pline de var şi de tencuială.

Pyram.—
Parc'am auzit o voce!... Fuga la deschizătură
Ca s'aud de se zăreşte adorata ei figură...
Ah, Thisbeea!...
Thisbeea. — Dulce Pyram, cred că tu eşti acolea...
Pyram. — Prea-iubita mea Thisbeea, tu poţi crede
[orice-i vrea,
Dar să ştii c'aici se află mult iubitul tău frumos
Care-a fost întotdeauna ca Lysander credincios.
Thisbeea. — Iar eu fi-voiu ca Helena fidelă pân'la
[mormînt.
Pyram.— Ca Saphala pentru Procus, astfel pen-
[tru tine sînt!
Thisbeea.— Tot atîta cît Saphala te iubesc eu
[devotată.
Pyram.— Prin deschizătura asta, vrei să mă să-
[ruţi odată?
Thisbeea.— Dă, sărut deschizătura, căci buzele
[tale nu-s!..
Pyram.— Vin' să ne'ntîlnim la noapte la mor-
[mîntul lui Ninus.
Thisbeea.— Chiar de-o fi să mor, iubite, viu
[acolo negreşit!

(*Thisbeea şi Pyram pleacă*)

Zidul.— Eu de ce-aşi mai sta degeaba? Rolul
[meu s'a isprăvit.

(*Pleacă şi Zidul*)

Teseu. — A căzut zidul dintre cei doi vecini.

Demetrius. — Nici nu se putea altfel, cînd ai
afăce cu un zid aşa de ascultător.

Hippolyta.— E cea mai proastă tragedie din
cîte am pomenit.

Theseu. — Cele mai bune lucruri în genul a-
cesta, şi tot nu-s decît nişte umbre. Şi cele mai

rele nu prețuesc mai puțin, cînd știi să pui dela tine, din fantezia ta, ceiace le lipsește.

Hippolyta.— Dar atunci fantezia *ta* face opera, nu ei.

Theseu.— Dacă nu ne facem despre ei o idee mai bună decît își fac ei înșiși, atunci pot trece drept oameni întregi... Dar uite, vin două nobile dobitoace: un leu și-o lună. (*Intră Leul și Luna*).

SCENA VI

Cei de mai 'nainte, Leul și Luna

Leul. —
Doamnelor, a'căror inimi se fac foarte mititele
Chiar de frica unui șoarec care fuge pe podele,—
Ați muri de spaimă toate cînd ați auzi un leu
Cum răcnește el de groaznic... Dar vă rog să
[știți că eu
Nu sînt leu, nu sînt leoaică, — sînt tîmplar de
[felul meu,
Snug, tîmplarul!.. Căci altminteri, de-aș fi leu și
[de-aș intra
In mijlocul dumneavoastră, — ar fi vai de pielea
[mea!

Theseu.— Iată o lighioană foarte cum se cade.

Demetrius.— E cel mai conștiincios animal din cîte-am văzut, stăpîne!

Theseu.— S'auzim acum și luna.

Luna. — Felinarul reprezintă luna-nouă, cornul său..

Demetrius.— Cornul lunii? Dar eu nu văd nici un corn pe capul tău.

Theseu — Nu, fiindcă-i lună-plină. A uitat ce-avea să spună!

Luna.— Felinarul este luna, iară eu — omul-din-lună.

Theseu.— Asta-i cea mai mare greşală a piesei. Dacă felinarul e luna, omul ar trebui să intre în felinar, — căci altfel cum ar putea să reprezinte pe *omul-din-lună*?

Demetrius.— I-a fost teamă să intre, ca să nu-l pice lumînarea.

Hippolyta.— Mie mi s'a urît cu luna asta, aşi vrea să apună.

Theseu.—Nici nu mai are mult,—uite cum i-s'a micşorat lumina. Dar trebue să fim curtenitori cu ea, s'avem răbdare până ce-a apune singură.

Lysander.— Zi-i mai departe, lună!

Luna.—Tot ce-am să vă spun, este că felinarul ăsta reprezintă luna, eu, pe omul-din-lună, iar mărăcinele ăsta, sarcina din spatele omului din lună.

Demetrius. — Dar toate lucrurile acestea trebuiau să fie în felinar, dacă zici că sînt în lună... A, tăcere! Vine Thisbeea. (*Thisbeea intră*).

SCENA VII

Cei de înainte, Thisbeea.

Thisbeea. — Aici e mormîntul lui Ninus. Unde e iubitul meu?...

Leul (rage îngrozitor).—Oaaa! (*Thisbeea fuge*).

Demetrius. — A fost bine răgetul, leule!

Theseu. — Bravo fuga, Thisbeea!

Hippolyta.— Bine-ai luminat, lună!... Intr'adevăr, luna îşi face datoria în conştiinţă. (*Leul s'apropie de mantaua Thisbeei şi-o sfîşie cu dinţii*).

Theseu. — Foarte bine-ai sfîşiat-o, leule!

Demetrius. — Şi acum vine Pyram.

Lysander. — Şi leul o şterge. (*Leul pleacă. Intră Pyram*).

SCENA VIII

Pyram și cei de înainte, afară de Leu și de Thisbeea.

Pyram.—Mulțumesc, iubită lună, pentru razele-ți [solare!
Lună-ți mulțumesc fiindcă ești așa stră- [lucitoare!
In lumina ta de aur, grațioasă, voi vedea
Chipul ei, cînd la 'ntîlnire va veni [Thisbeea mea...
Dar... ia stați!... Nenorocire!
Ia uitați-vă!... Mister...
Un obiect în nesimțire...
Vai, sărmane cavaler!
E mantaua ei iubită.
Cum se poate? Văd eu bine?...
Vai, de sînge e mînjită!...
Moarte, ia-mă și pe mine!
Furii crude, ah, veniți,
Rupeți iute cît puteți,
Smulgeți și măcelăriți
Firul scurtei mele vieți!

Theseu. — Ar fi destul această frenezie și pierderea unei ființe scumpe, ca să te întristeze până la lacrimi.

Hippolyta.— Nu știu ce să zic, dacă nu-mi face milă omul ăsta...

Pyram. →

O, natură crudă, spune-mi pentru ce-ai creat tu lei,
Dac'un leu a fost în stare chiar aici, viața ei
Cu-ai săi dinți s'o violeze... care *este*... o, nu... care

Vreau să zic, *a fost* odată cea mai mîndră de subt [soare !
Curgeţi, lacrimi, curgeţi dacă
Ochii mei mai pot să plîngă !
Spadă, eşi afar' din teacă
Să te 'mplînt în partea stîngă,
Unde bate inima !
Mori, Pyram !... Aşa !... Aşa !...
Am murit. Acuma sînt
Doar cu trupul pe pămînt, —
Sufletul în cer se plimbă...
Nu mai văd nici luna 'n nori...

(Luna pleacă repede).

Haide, taci odată, limbă.
Pyram, mori odată, — mori !

(Se sbate mult până ce-şi dă duhul.)

Hippolyta. — Cum de-a plecat luna, înainte ca Thisbeea să fi venit să-şi descopere iubitul mort ?

Theseu — O să-l caute la iumina stelelor... Iat-o, că vine. Cu jelania ei se va mîntui şi piesa. *(Intră Thisbeea).*

SCENA IX

Thisbeea şi cei de mai nainte, afară de Lună.

Hippolyta. — Mi se pare că n'are de ce jeli atîta, după un Pyram ca acesta ; sper că va sfîrşi curînd.

Demetrius. — Un paĭ ar atîrna mai greu la cîntar decît Pyram cu Thisbeea lui cu tot !...

Lysander. — Mi se pare că l'au şi zărit ochişorii ei frumoşi.

Demetrius. — Da, şi-acum începe să se tînguiască. Linişte !

Thisbeea (dînd peste trupul lui Pyram). —
Ce, tu dormi, iubitul meu?...
Hai, deșteaptă-te, răspunde!...
Pyram, scoală-te. Sînt eu...
Uite, simt că mă pătrunde
Un fior... Ești mort?.. ești mut?...
Doamne, cine-ar fi crezut!
Ochii tăi dulci și senini,
Buzele tale de crini
Putrezi-vor în pămînt!
Fața ta cea drăgălașă,
Nasul tău ca o cireașă —
Toate-acestea nu mai sînt.
Plîng și toată lumea plînge
Doi amanți nenorociți...
O, voi Parcelor, veniți
Să muiați din nou în sînge
Foarfecele blestemat
Cu care i-ați rătezat
Firul de mătasă-al vieții
Chiar în floarea tinereții!
Intră 'n inima mea, spadă,
Și cu vîrful tău, sfîșie-o!...
(Se înjunghie).
Astfel i-a fost dat să cadă,
Bietei Thisbe... Mor, Adio!

Theseu. — Luna și leul au rămas în viață, pesemne, ca să îngroape morții.

Demetrius. — Și Zidul a fugit.

Pyram mort (ridicînd puțin capul). — Nu-i adevărat! Nici decum. Zidul care despărțea pe părinții lor, se cheamă că s'a dărîmat... *(Se ridică în picioare de-a binele:)* Și acum, dac'ați

vrea să vedeţi epilogul, ori să ascultaţi un danţ bergamastic, jucat de doi dintre noi...

Theseu. — Nu mai vrem nici un epilog. Piesa voastră mai are oare nevoe de comentarii?... Toţi actorii sînt morţi, nu se cade să-i mai vorbim de rău. Dacă acela care a scris piesa ar fi jucat pe Pyram şi s'ar fi spînzurat cu brîul Thisbeei, ar fi eşit o tragedie foarte frumoasă. Dar chiar aşa cum e, a fost frumoasă şi foarte bine jucată... Acum, să lăsăm la o parte epilogul şi să vedem danţul bergamastic.

(Danţ grotesc, executat de doi actori ai Intermezzului).

Theseu (după ce s'a sfîrşit danţul). — Miezul nopţii a sunat cu glasul lui de-aramă. La culcare! E ora cînd umblă stafiile. Mă tem că vom dormi mîne, ziua, timpul pe care l-am veghiat în astă-seară. Vremea a trecut fără să băgăm de seamă, cu piesa aceia proastă şi cu danţul. La culcare, prietini! Cincisprezece zile în şir va ţine sărbătoarea nunţii, cu petreceri de tot felul.

(Toţi es, cu luminile. In sală rămîne lumină de noapte. In curînd intră Puck).

SCENA X

Puck, apoi Oberon, Titania, Zîne.

Puck. — Miez de noapte... Ceasul tainic a sosit,
Cînd la lună urlă lupul răguşit...
Cînd de-a zilei muncă vitregă răpus
În colibă muncitorul doarme dus.
Cucuvaia înfioară, de departe,
Pe bolnavul care cugetă la moarte,
Treaz, pe patu-i de durere...
Acum pîlpîie şi piere

În opaiț cea din urmă licărire,—
Cînd mormintele uitate se deschid
Și strigoii care ies din cimitire
Se strecoară lunecînd pe lîngă zid...
Iar noi, duhuri ce sburăm în întuneric
Și ca un convoi feeric
Luna albă o 'nsoțim
Peste negrele abise,—
Noi formăm convoi de vise
Nopții calme și albastre.
Iar acum ne pregătim
Pentru jocurile noastre.
Doarmă-acum această casă 'n toată tihna,
Nici un șoarec să nu-i tulbure odihna!

(Intră Oberon și Titania cu suita lor).

Oberon. — Umpleți casa aceasta cu lumina dulce și scăzută a unui foc ce-i gata să moară. Fiecare silf și zînă să danțeze fără sgomot.

Titania. — Mînă 'n mînă, cu o grație feerică, vom cînta și vom sfinți locul acesta...

(Cîntec și danțuri ușoare de zîne).

Oberon. — Plimbați-vă prin tot palatul pînă în zori de zi... Noi ne vom duce să binecuvîntăm patul nupțial, ca toată progenitura ce se va naște din el, să fie pururi fericită. Astfel, cele trei perechi unite se vor iubi întotdeauna, și-și vor păstra credință, iar urmașii lor fi-vor feriți de greșelile naturii: cu nici un semn să nu fie însemnați din născare.. Fiecare zînă să stropească cu roua binecuvîntă a cîmpurilor toate odăile palatului, ca pacea să domnească pretutindeni aici... Și acum să plecăm încetinel... și mîne, în revărsatul zorilor, să ne întîlnim iarăși laolală. *(Oberon și Titania es cu suita lor).*

Puck.— Noi, ca umbre ce sîntem,
Dacă nu v'am fost pe plac, —
La aceasta nu putem
Să găsim decît un leac:
Muritorilor amici,
Voi să vă închipuiţi
Că... aţi tras un somn aici!
C'aţi dormit, şi c'aţi visat
Cîte-aici s'au întîmplat...
Cerem indulgenţa voastră
Pentru comedia noastră
Care nu-i decît un vis.
Dar să ştiţi că v'am promis
Şi că, chiar avem de gînd
Să vă dăm alta, mai bună...
De n'om da-o în curînd,
Atunci Puck, băiatul mic,
Să rămîe de minciună.
Ş'acum tuturor vă zic
Noapte bună! Noapte bună!..

(CORTINA)

Editura „Viața Romînească" S. A.

Mihail Sadoveanu. — Umbre.	Lei	10.—
G. Ibrăileanu. — Note și Impresii.	„	12.—
ediție pe hîrtie velină	„	26.—
G. Topîrceanu. — Strofe alese		
Balade vesele și triste	„	6.—
Mihai Codreanu. — Cyrano de Bergerac		
versiune în romîneşte	„	15.—
„ „ Cîntecul Deşărtăciunei	„	8.—
W. de Kotzebue. — Lascar Viorescu	„	10.—
„ „ Din Moldova	„	10.—
Radu Rosetti. — Poveşti moldoveneşti	„	12.—
G. Galaction. Răboiu pe bradul verde	„	9.—
E Daenell. — Statele-Unite din America	„	6.—
I. I. Mironescu. — Oameni şi Vremuri	„	10.—
Demostene Botez. — Floarea Pămîntului	„	8.—
Andreas Latzko. — Oamenii în Război	„	8.—
L. Rebreanu. — Ion (roman), 2 vol.	„	32.—
C. Stere.—In literatură	„	12.—
Fr. Delaisi.—Războiul care vine	„	5.—
P. Andrei.—Problema Fericirii	„	10.—
Romulus Cioflec.—Lacrimi Călătoare	„	10.—
Mihail Sadoveanu Cocostîrcul albastru	„	14.—
G. Fr. Nicolai.— Biologia Războiului prelucrare de E. Relgis 1 vol. Prețul	„	15.—

Colecțiunea „Foi volante"

Caragiale. — Culegeri Postume.	„	2.50
C. Dobrogeanu-Gherea. — Poetul țărănimii (Gh. Coşbuc)	„	5.—
Anatole France. — Paiața Maicei Domnului și Mustafa Efendi ajunge Macarie monahul de G. Galaction	„	2.—
M. Sevastos. — Rime sprintene	„	3.—
M. Sadoveanu.— In amintirea lui Creangă	„	3.—
M. Lermontov. — Demonul.	„	2.—
Șalom Alechem.—Stația Baranovici, etc.	„	4.—
G. Ibrăileanu. — După Război	„	4.—
D. D. Patrașcanu. — Strategie și o excursie de plăcere	„	2.—

C. V. Buțureanu. — *Curente Pedagogice*, pagini din Istoria Pedagogiei, 1 vol. de 320 pagini. „ 20.—

Iorgu Iordan. Diftongarea lui **e** și **o** accentuați în pozițiile **ă**, **e**, un vol. de peste 350 pagini în 8°. „ 28.—